

Delår 31 augusti 2015

DELÅRSRAPPORT PER 31 AUGUSTI 2015

Lunds kommun

Sammanfattning	3
Förvaltningsberättelse	4
God ekonomisk hushållning	4
Övergripande mål och strategier	4
Kommunfullmäktiges mål för nämnderna	20
Mål som riskerar att inte klaras	31
Resultat, prognos och ekonomisk ställning för kommunen	32
Finansiellt resultat	32
Finansiell kapacitet	40
Finansiell risk	40
Finansiell kontroll	41
Konsekvenser för 2016 och framöver	42
Resultat, prognos och ekonomisk ställning för kommunens samlade verksamhet	44
Gemensam förvaltningsberättelse	44
Kommunala koncernföretag	44
Finansiellt resultat och kapacitet	47
Finansiella rapporter	49
Resultaträkning	49
Kassaflödesanalys	50
Balansräkning	51
Bilagor	52

Sammanfattning

Kommunens verksamheter visar goda resultat och arbetar i riktning mot de övergripande målen och strategierna. Av kommunfullmäktiges 51 mål för nämnderna bedöms 41 uppnås för året. Bland de goda resultaten kan nämnas:

att meritvärdet i grundskolan ökar

att företagen ger kommunens myndighetsutövning och service höga betyg

att utsläppen av växthusgaser minskar

Det ekonomiska resultatet enligt balanskravet för årets första åtta månader uppgår till 19 miljoner kronor, vilket är 27 miljoner kronor lägre än periodens budget.

I prognosen för 2015 beräknas resultatet enligt balanskravet till 12 miljoner kronor, vilket är 17 miljoner lägre än budget. Detta beror främst på följande faktorer

- Nämndernas nettokostnad beräknas bli 55 miljoner kronor högre än budget
- Återbetalning från försäkringspremier (AFA Försäkrings AB) om 41 miljoner kronor kommer att erhållas
- Överskott för reserverade medel beräknas bli 11 miljoner kronor
- Högre pensionskostnader 18 miljoner
- Skatteintäkter och generella statsbidrag beräknas bli 27 miljoner lägre än budget
- Finansnettot beräknas bli 25 miljoner kronor högre än budget

I utfallsprognosen per den siste mars beräknades årets resultat enligt balanskravet till minus 2 miljoner kronor varav nämndernas prognos var minus 64 miljoner kronor jämfört med budget. Kommunstyrelsen beslutade då att uppmana nämnderna att se över om de ska anpassa verksamheten. Uppmaningen utgick från kommunens riktlinjer för ekonomistyrning som anger att nämnder och styrelser vid befarad negativ budgetavvikelse ska upprätta en åtgärdsplan för hur budgetföljsamhet ska uppnås. Vid sammanträdet under september har kommunstyrelsen behandlat nämndernas åtgärdsplaner. Fortsatt arbete med åtgärdsplanerna pågår.

Av kommunens tre finansiella mål bedöms skuldmålet att klaras medan resultatmålet och investeringsmålet riskerar ej att klaras.

I delårsrapporten framgår under rubriken, konsekvenser för 2016 och framöver, att det sedan budgetbeslutet i juni har framkommit några faktorer som försämrar kommunens ekonomi med cirka 100 miljoner kronor vilket är ofinansierat i budgeten från och med 2016. Det handlar exempelvis om minskad takt i befolkningsökningen, fortsatt höga kostnader för försörjningsstöd och externa vårdplaceringar samt motprestationskrav för riktade statsbidrag.

I planen för 2017 och 2018 ligger stora ofördelade nettokostnadsminskningar och det krävs omfattande effektiviseringar för att de finansiella målen ska uppnås. Det försämrade utgångsläget 2016 understryker vikten av att åtgärder vidtas så snart som möjligt för att uppnå en ekonomi i balans.

Mot denna bakgrund har kommunstyrelsens arbetsutskott gett kommunkontoret i uppdrag att ta fram åtgärder för en budget i balans för år 2016.

Sjukfrånvaron är för perioden 6,4 procent vilket är en ökning med 0,4 procentenheter jämfört med samma period 2014. Det är korttidssjukfrånvaron som har ökat.

Kommunens chefs- och ledarutvecklings har gett märkbara effekter och visar på ett stort

engagemang att jobba för helheten och agera som en arbetsgivare.

Förvaltningsberättelse

God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning innebär att verksamheten ska utövas på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synvinkel tillfredsställande sätt. En kommun med i princip obegränsad livslängd bör inte förbruka sina tillgångar för att täcka löpande behov.

Förvaltningsberättelsen innehåller en utvärdering av kommunens övergripande mål och strategier, kommunfullmäktiges mål för nämnderna och de finansiella målen. God ekonomisk hushållning ska visa sambandet mellan resurser, prestationer, resultat och effekter. På så sätt ska en kostnadseffektiv och ändamålsenlig verksamhet säkerställas.

Av kommunfullmäktiges 51 mål för nämnderna bedöms 41 uppnås för året. Vidare bedöms 1 av 3 finansiella mål att uppfyllas. Den sammanfattande bedömningen är att kommunen därmed har uppnått målen för god ekonomisk hushållning.

Övergripande mål och strategier

Lunds kommun ska erbjuda service av hög kvalitet som är anpassad till lundabornas behov. Skattepengarna ska användas effektivt, det vill säga ge mesta möjliga nytta för pengarna.

Bedömning: kommunen har en god måluppfyllelse inom området och arbetar i enlighet med strategin.

Kostnadsjämförelser

Jämförelser av nettokostnader per invånare för Lunds kommuns verksamheter från 2012 till 2014 visar att kostnaderna har ökat för:

- fritidsverksamhet
- individ och familjeomsorg
- infrastruktur och skydd
- allmän kulturverksamhet

och minskat för:

- musik och kulturskola
- biblioteksverksamhet

En **jämförelse** med kommungruppen större städer och riksnittet visar att Lunds kostnader är relativt höga för biblioteks- och kulturverksamheter, som också prioriterats i budgetsammanhang. Kostnaderna är relativt låga för fritidsverksamhet, individ och familjeomsorg, infrastruktur och skydd samt musik och kulturskola.

De relativt låga kostnaderna för individ och familjeomsorg kan förklaras med att lundaborna har en hög utbildningsnivå och en låg arbetslöshet.

Nettokostnader per invånare (kr)

	2012	2013	2014	2014	
	Lund			Större städer	Riket

	2012	2013	2014	2014	
Fritidsverksamhet	1 082	1 212	1 192	1 631	1 332
Individ och familjeomsorg	2 880	3 098	3 214	3 992	3 232
Infrastruktur och skydd mm	2 424	2 651	2 552	3 164	3 324
Allmän kulturverksamhet	577	592	601	519	254
Bibliotek	518	515	509	425	476
Musik och kulturskola	178	162	164	221	260

Källa: SCB

Lunds befolkningsstruktur med låg andel invånare bland unga och äldre gör att jämförelser per barn, elev och brukare är mer relevant för verksamheter som berör dessa kategorier.

Verksamhetens nettokostnader per barn, elev, brukare (tkr)

	2012	2013	2014	2014	
	Lund			Större städer	Riket
Kostnad förskola kr/ inskrivet barn kommunal regi	140,3	148,1	153,0	132,9	133,9
Varav kostnader för lokaler	26,6	29,4	32,9	20,2	19,3
Kostnad grundskola, kommunala skolor per elev	97,9	97,8	104,7	91,6	95,6
Varav kostnader för: lokaler	23,0	23,4	28,1	17,9	17,6
skolmåltider	6,7	6,6	6,9	5,5	6,3
Undervisning (**)	46,1	46,3	52,6(**)	48,1	49,6
läromedel	5,8	6,3	5,9	4,2	4,0
elevvård	1,5	1,4	1,7	2,5	2,9
övriga kostnader	14,7	13,8	9,5 (**)	13,5	15,1
Kostnad gymnasieskola hemkommun per elev	87,5	88,3	94,6	108,1	119,9
Kostnad hemtjänst äldreomsorg per brukare (*)	295,0	321,4	324,8	257,6	264,0
Kostnad särskilt boende per brukare	766,1		816,9	747,3	807,8

(*) Ny beräkning bruttokostnad minus interna intäkter och försäljning till andra kommuner och landsting för hemtjänst äldreomsorg, dividerat med antal personer 65+ som var beviljade hemtjänst i ordinärt boende. F.o.m.2013 exkluderas personer som enbart har trygghetslarm, matdistribution eller mindre än två timmars hemtjänst per månad. F.o.m 2007 hämtas antalet hemtjänsttimmar från socialstyrelsens individstatistik. avser samtlig regi.

(**) Kostnader för skolledning har i Lund för 2014 hänförs till undervisningskostnader i enlighet med SCB:s anvisningar. 2013 och tidigare har dessa kostnader hänförs till övriga kostnader.

Källa: Skolverket / SCB

Denna jämförelse visar att Lund har höga kostnader för:

- förskola
- grundskola

- hemtjänst äldreomsorg
- särskilt boende äldre

Höga kostnader för förskolan

Lunds höga kostnader för förskola beror till stor del på höga lokalkostnader. Personalkostnadens andel av total kostnad för den kommunala förskolan har sjunkit de senaste tio åren från 78 procent till 70 procent. Andelen för gruppen större städer och rikssnittet är 74 procent och andelen är oförändrad de senaste tio åren.

Höga kostnader för grundskolan

För grundskolan är det framförallt lokalkostnader och kostnader för måltider som är högre än de jämförande grupperna. Summerade kostnader för undervisning och övriga kostnader är inte högre i Lund än de jämförande grupperna.

Gymnasieskolan har relativt låga kostnader.

En förklaring till de låga kostnaderna inom gymnasieskolan är att en stor andel lundaelever väljer högskoleförberedande program som kostar mindre än de yrkesförberedande programmen.

Höga kostnader för äldreomsorg

Kostnaderna per brukare i hemtjänst äldreomsorg är det som avviker mest från gruppen större städer och rikssnittet. Kvarboprincipen, att äldre ska bo kvar i sin hemmiljö så länge som möjligt kan vara en förklaring. En annan förklaring kan vara att det är skillnader i vilka insatser som kommunerna beviljar, i Lund beviljas exempelvis tillagning av huvudmålet i större utsträckning än övriga kommuner.

Effektiv användning av skattepengarna

I Ekonomi och verksamhetsplan 2016 - 2018 har alla nämnder och styrelser ett uttalat uppdrag att effektivisera verksamheten och stärka kostnadskontrollen för att klara att utveckla kvaliteten och samtidigt upprätthålla en långsiktig ekonomi i balans.

Ett effektivitetsmått som mäts och jämförs kommuner emellan är kostnad per betygspoäng (meritvärde) i årskurs 9. Denna visar att kostnaden per betygspoäng är lägre (lokalkostnaderna ingår inte) än större städer och genomsnitt för riket.

Ur kommunens ekonomiska synvinkel är det en fördel om gymnasieelever fullföljer sin gymnasieutbildning på kort tid. För lundaelever (hemkommun) är denna andel högre än de jämförande grupperna.

Effektivitetsmått

	2012	2013	2014	2014	
	Lund			Större städer	Genomsnitt i riket
Kostnad exklusive lokaler per betygspoäng kr/ åk 9	308	324	319	343	368
Gymnasieelever med examen eller studiebevis inom 3 år (hemkommun)			76,7%	71,1%	71,5%

Källa: KOLADA

Skattesatsen

Skattesatsen i Lund är 21,24 kronor. Genomsnitt för gruppen större städer är 21,42 och genomsnitt för riket 21,59.

Alla nämnder och styrelsers verksamheter ska vara serviceinriktade och ha en hög grad av medborgarinflytande vilket bland annat betyder:

En god och individanpassad vård- och omsorg.

***Bedömning:** kommunen har en god måluppfyllelse inom området och arbetar i enlighet med strategin.*

Socialtjänst

Andelen ungdomar som inte återkommer till socialtjänsten är låg i Lund. Endast 12 procent, detta kan jämföras med riket 22 procent och gruppen likakommuner (förklaras i bilaga) 19 procent. Det goda resultatet stärker sambandet mellan att arbeta med kvalificerad öppenvård på hemmaplan och lägre kostnader för institutionsvård.

Väntetid från första kontakt till beslut inom försörjningsstöd har minskat från 39 dagar 2014 till 31 dagar. Detta är fortfarande en lång väntetid i förhållande till gruppen större städer och gruppen liknande kommuner som har en väntetid på 20 respektive 13 dagar (2014).

Fram till den 31 augusti har Lunds kommun tagit emot 150 flyktingar. Mottagandet av ensamkommande barn har ökat i snabb takt och sammanlagt har 87 barn anvisats till kommunen under 2015 varav 60 barn kommit i sommar. Verksamheten arbetar intensivt med att planera och öppna nya boenden i kommunen. Ett har öppnats i sommar i egen regi och ett är planerat att öppna under hösten.

Socialt utsatta EU-medborgare har bosatt sig på otillåtna platser i kommunen. Flertalet bosättningar har kunnat avvecklas tack vare ett bra samarbete mellan kommunens nämnder. I juni antogs en handlingsplan för arbete med utsatta EU-medborgare som vistas i Lunds kommun. Kommunen har hanterat ansökningar från ideella föreningar om bidrag till härbärge och annat stöd för utsatta EU-medborgare samt har bedrivit ett uppsökande arbete hos målgruppen. Arbetet utvecklas genom kunskapsinhämtande och dialog med andra kommuner.

Under 2015 har regionen och kommunen fått medel genom Finsam för att undersöka förutsättningarna för ett så kallat MiniMaria. En mottagning för ungdomar med alkohol- och drogrelaterade problem.

Under årets första åtta månader har det varit stora svårigheter att hitta institutionsplatser. Detta gäller även plats på LVM-hem (hem för missbrukare). De statliga institutionerna är överfulla och en anledning som anges är att kommunerna inte har bostäder till de som är färdigbehandlade.

Kvinnojouren i Lund har avvecklade sitt skyddade boende vilket inneburit att socialtjänsten inte haft tillgång till något skyddat boende med personal i Lund. Ett förslag om att driva ett boende i egen regi är framtaget.

Det har varit stor efterfrågan på tjänsterna hos Kriscentrum och familjerådgivningen och det

är köer till verksamheterna.

Vård och omsorg

Vård- och omsorgsnämnden antog i juni nya värdighetsgarantier. Detta är löfte till medborgarna som berättar vad de kan förvänta sig utöver det som enligt lag är kommunens skyldighet.

Beslut om statlig reglering av bemanningskrav inom särskilt boende ligger på regeringsnivå.

Träffpunkt Gernandtska Lyckan, som har varit stängd under en period, öppnades åter i april.

I februari invigdes en ny mötesplats på Fäladstorget 30 för brukare inom LSS personkrets.

Upphandling av ungefär 2100 digitala trygghetslarm har genomförts.

I april övertog kommunen driftsansvaret för gruppboendena vid Kulgränd och Hillebardsgränd från Attendo.

Attendo hemvård har avslutat sin verksamhet i Lund och ett sextiotial brukare har valt nya utförare.

Helgsamverkan har införts för sjuksköterskor inom särskilt boende vilket innebär bättre samordning av resurser, stöd, avlastning och bättre arbetsmiljö. Det ger bättre förutsättningar för en säkrare vård.

Inom särskilt boende har det skett en ökning av BPSD problematik (beteendemässiga och psykiska symptom vid demenssjukdom) och arbetsmetoder och ökad kunskap och kompetens efterfrågas. Implementering av BPSD registrets metodik pågår. Situationen har på några enheter inneburit omfattande ökning av bemanningen.

Särskilda satsningar har gjorts för att öka användandet av de nationella kvalitetsregistrens arbetssätt och metoder för att utveckla det förebyggande arbetet, demensvården och den palliativa vården.

En förskola med kvalitet i såväl omsorg som pedagogik.

Bedömning: *kommunen har en god måloppfyllelse inom området och arbetar i enlighet med strategin.*

Alla barn i Lund erbjuds plats på förskola inom tre månader.

Personaltätheten är högre i kommunens förskolor än i gruppen lika kommuner. Gruppen större städer har dock för 2014 något högre personaltäthet än Lund.

Barn per personal, kommunala förskolor

Lunds kommun			Barn och skolnämnd Lund Öster	Barn och skolnämnd Lunds stad	Större städer	Lika kommuner *
2012	2013	2014	April 2015		2014	
5,0	5,1	5,1	5,2	5,2	5,0	5,4

* Begreppet likakommuner förklaras i bilaga

Källa: KOLADA/ Barn och skolnämnderna

Barn- och skolnämnderna fortsätter satsningen på bedömning för lärande där det kollegiala

lärandet är centralt. Genom samtal i samtalsgrupper ges möjligheter att utveckla en djupare förståelse för barns lärande ur ett helhetsperspektiv.

Barn och skolnämnd Lunds stad satsar på att utveckla Reggio Emilias pedagogiska filosofi på förskolorna. Övergången från förmedlingspedagogik till ett mer medforskande arbetssätt för pedagogerna gynnar barnens medvetenhet om sitt eget lärande. Andra områden som utvecklats och också förstärker barnens möjligheter att skapa förutsättningar för ett livslångt lärande är utvecklingen av den pedagogiska miljön både inom- och utomhus. Förskolor har inrättat gemensamma matplatser/ restauranger för att skapat möjligheter för andra lärmiljöer i övriga rum. Barnens önskemål och behov styr grupperingarna i större utsträckning och deras inflytande över sin vardag ökar. Nya förskoleenheter byggs som främjar denna utveckling med gemensamma entréer, restauranger och kreativa rum som främjar lek, fantasi och samspel.

Barn och skolnämnd Lund Öster har ändrat organisationen för barn med grava språksvårigheter i syfte att bidra till en mer likvärdig utbildning. En specialpedagog med fördjupade kunskaper i barns språkutveckling och barns kognitiva svårigheter har anställts.

Under perioden har det öppnats en ny förskola, Mandelblomman i Dalby.

Ett gynnsamt klimat för lärande, de bästa skolorna med kompetenta lärare och individanpassad undervisning.

***Bedömning:** kommunen har en god måluppfyllelse inom området och arbetar i enlighet med strategin.*

Den lundagemensamma långsiktiga satsningen på BFL, bedömning för lärande, fortsätter. Den 9 mars i år samlades samtliga skolledare och pedagoger i Lunds kommun, som arbetar med bedömningsarbete, i Arenan. Cirka 2 000 personer deltog. Lärare i Lund delade med sig av lyckade pedagogiska satsningar till andra lärare. Drygt 120 miniföreläsningar hanns med under dagen.

Resultatet i årets elevenkät, LUNK, visar att en klar majoritet av eleverna cirka 85 procent, både i grundskolan och gymnasieskolan får målen tydligt presenterade, får feedback på sitt arbete och ger varandra kamratåterkoppling.

Grundskola

Meritvärdet ökar

Elevernas skolresultat är i Lund traditionellt mycket goda. Meritvärdet i grundskolan har ökat liksom andel behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram.

Läsår	Meritvärde ÅK 9					
	Barn- och skolnämnd Lund Öster	Barn- och skolnämnd Lunds stad	Lund skol-kommun	Lund hem-kommun	Gruppen större städer (hemkommun)	Lika kommuner (hemkommun) ***
2014-2015	238,6	237,8	237,9	(*)	(*)	(*)
2013-2014	244,4 (**)	246,1 (**)	233,5 (**)	234,7	213,7	217,3
2012-2013	229,9	231,7	231,2	233,1	211,6	213,4
Behörighet till gymnasieskolans yrkesförberedande program %						
2014-2015	95,0	92,2	93,2	(*)	(*)	(*)
2013-2014	95,0	95,1	90,9	91,8	87,7	89,6
2012-2013	98,0	94,9	93,4	93,8	88,2	89,2

* Nationella jämförelser publiceras i oktober

** Något olika elevunderlag.

*** Begreppet likakommuner förklaras i bilaga

Källa: Skolverket och Lunds skolstatistik

11 förstelärare har tillsatts under perioden. Det finns nu 116 förstelärare i grundskolan.

Gymnasieskolan

Betygspoängen sjunker

Betygspoängen har sjunkit både för de högskoleförberedande- och de yrkesförberedande programmen. Eftersom det bara är två år som elever tagit examen i enlighet med den nya betygsskalan är det svårt att dra några långtgående slutsatser vad gäller betygsresultat.

Matematiklyftet är en flerårig statlig kompetensutvecklingsinsats. Syftet är att fortbilda lärarna och därigenom nå en högre måluppfyllelse i ämnet matematik. 30 lärare från Katedralskolan, Polhemskolan och Gymnasieskolan Spyken deltog under läsåret 2014/2015 i Matematiklyftet.

Läsår	Betygspoäng högskoleförberedande program			
	Lund skol kommun	Lund läges kommun	Gruppen större städer (kommunala skolor)	Lika kommuner (kommunala skolor)
2014-2015	14,4	(*)	(*)	(*)
2013-2014	15,1	15	14,5	14,2
Betygspoäng yrkesförberedande program				
2014-2015	12,4			
2013-2014	12,6	12,9	12,9	12,8
Behörighet till högre studier inom tre år				
2013-2014	67,4	66,5	51,6	51,4

* Jämförande värden tillgängliga i december

Under perioden har det öppnats tre nya grundskolor, Delfinskolan, Fäladsskolan och Vegalyckan samt ombyggnad/ nyinvigning av Österskolan och Hagalundsskolan.

En god personalpolitik, som främjar trivsel och arbetsprestationer och ökar möjligheterna för Lund att vara en attraktiv arbetsgivare.

Bedömning: kommunen har en god måluppfyllelse inom området och arbetar i enlighet med strategin.

Kompetensförsörjningsstrategi för att möta framtidens utmaningar

För att säkra kommunens kompetensförsörjning på längre sikt har arbetet med en kommungemensam kompetensförsörjningsstrategi påbörjats under 2015. Under våren har workshops genomförts med olika intressenter, däribland kommunens ledningsgrupp. I workshopparna har fokus varit på Lunds kommuns nuläge och framtida förutsättningar för kommunens verksamhet år 2025 samt hur detta påverkar kompetensbehovet på kort- och lång sikt. Den första fasen i projektet, omvärlds- och invärldsanalys, är nu genomförd och under hösten planeras kompetensförsörjningsstrategin med tillhörande handlingsplan för 2016-2018 att vara klar.

Nu har Lunds kommun ett chefs- och ledarutvecklingsprogram

Särskilt fokus har under delåret ägnats till att utforma de kommungemensamma chefs- och ledarutvecklingsinsatser. Syftet är att implementera vår ledningsfilosofi som innebär att ta ett ansvar som sträcker sig lite längre och att vi styr och leder Lunds kommun ännu smartare och bättre. Ett tvåårigt utvecklingsprogram har skapats, "Jag som chef", som samtliga chefer i kommunen ska genomgå. Därtill har sju chefsmoduler utformats i syfte att stärka chefskapet inom ämnesområdena lönebildning, rehabilitering, rekrytering, ledningsprocessen, ständiga förbättringar, kommunicera i förändring samt medieträning. De första omgångarna av utvecklingsprogrammet och chefsmodulerna startar i september 2015. Märkbare effekter så här långt visar på stort engagemang att jobba för helheten, agera som en arbetsgivare och ökat samarbete på tvärs inom organisationen.

För att säkra chefsförsörjningen har nya omgångar av Rekryterande skolledarutbildning och Nyfiken på ledarskap satts igång under delåret. Kommungemensamt och förvaltningsspecifika chefsforum genomförs kontinuerligt i syfte att gemensamt utvecklas och utmana varandra. Chefsforumen fungerar som en arena för utveckling, inspiration och har bidragit till helhetssyn kring mål, mening och värdegrund. Nämnderna arbetar aktivt med kompetensförsörjning i linje med det kommunövergripande utvecklingsarbetet. Inom flertalet verksamheter pågår målmedvetet samarbete med högskolor och universitet i att ta emot praktikanter, för uppsatsarbete och studentmedarbetare. För att utveckla och behålla medarbetare pågår arbete med förtydligande av rutiner och processer samt ökat samarbete över gränser. Såväl interna som externa kompetensutvecklingsinsatser genomförs utifrån utvecklingssamtal och verksamhetens kompetensbehov.

Utvecklingsarbete till följd av medarbetarenkäten 2014

Under delåret har arbetet med resultatet av medarbetarenkäten 2014 bedrivits inom samtliga verksamheter. Förbättringsområden har identifierats som i regel vävts samman med pågående utvecklingsarbete. Återkommande aktiviteter som framträder utifrån enkätresultaten handlar om mål och målkommunicering, samarbete över gränser och psykiska arbetsförhållanden. Skapa tydlighet i roller, förväntningar genom tät dialog mellan chefer och medarbetare kring vilket uppdrag vi har och vilka mål vi har för verksamheten är exempel på åtgärder. Utveckla ett inkluderande förhållningssätt och arbetsklimat, främja lärande miljöer och öka känslan av stolthet är andra exempel på åtgärder som genomförs utifrån enkätresultatet.

Effektivisering av kommunens lönehantering

Utifrån genomlysningen av kommunens gemensamma lönefunktion har ett utvecklingsarbete påbörjats under perioden med målsättning att skapa en effektiv och bättre lönehantering i Lunds kommun. Pågående aktiviteter är ökad grad av självrapportering, framtagande av tjänstekatalog. Märkbare effekter är förbättrad dialog mellan löneenheten och förvaltningarna samt kvalitetssäkrad in- och utdata.

Hälsa och arbetsmiljö i fokus

Mål	Indikator	Utfall 1/1 - 31/7 2014	Utfall helår 2014	Utfall 1/1 - 31/7 2015	Prognos helår 2015
Personalstrategisk handlingsplan 2015-2016	Antal hälsofrämjande arbetsplatser steg 1	31	31	32	-
	Antal hälsofrämjande arbetsplatser steg 2	5	5	8	-
	Sjukfrånvaron i procent - kvinnor	6,8	7,1	7,3	-
	Sjukfrånvaron i procent - män	3,6	3,9	3,9	-
	Sjukfrånvaron i procent - totalt	6,0	6,3	6,4	6,6

Arbetet med att främja hälsa och arbetsmiljö pågår aktivt, bland annat genom utmärkelsen Utmärkt hälsofrämjande arbetsplats. Utmärkelsen är ett led i arbetet med att kvalitetssäkra det hälsofrämjande arbetet inom kommunen. Syftet är att ge kommunens arbetsplatser kriterier och en målbild för att vara en hälsofrämjande arbetsplats. För att få utmärkelsen krävs att arbetsplatsen uppfyller tolv kriterier inom hälso- och arbetsmiljöområdet. Målsättningen är att 50 arbetsplatser ska ha fått utmärkelsen vid slutet av 2015. Vid periodens slut fanns 32 arbetsplatser med utmärkelsen steg 1 och av dessa hade 8 arbetsplatser fått utmärkelsen steg 2. Vid periodens slut har 16 arbetsplatser identifierats som påbörjat processen att bli utmärkta. Under våren genomfördes en jämförelse mellan de utmärkt hälsofrämjande arbetsplatserna i kommunen och deras resultatet i medarbetarenkäten 2014. Jämförelsen visade på positiva resultat och utmärkelsen kommer under hösten att utvärderas av studenter från Lunds universitet.

Sjukfrånvaron har ökat

Sjukfrånvaron definieras som sjukfrånvarotid i procent av ordinarie arbetstid för både tim- och månadsanställda. Sjukfrånvaron i jämförelse med tidsperioden föregående år har ökat med 0,4 procentenheter till 6,4 procent (6,0 %). Tabellen ovan visar att sjukfrånvaron ökat för såväl kvinnor som för män.

Andelen långtidsjukfrånvaro har minskat

Andelen sjukfrånvaro som genererats av långtidssjukskrivningar (60 dagar eller mer) har minskat jämfört med tidsperioden för föregående år, 40 procent i förhållande till 49,3 procent. Utifrån det kan man dra slutsatsen att korttidsfrånvaron ökat. Mot bakgrund av hur sjukfrånvaron generellt sett växlar under årscykeln med en ökning under hösten/vintern är det rimligt att anta att 2015 års totala sjukfrånvaro blir något högre än 2014. För helåret 2015 förväntas den hamna runt 6,6 procent vilket innebär att kommunen inte bedöms klara målet om minskning av den kommungemensamma sjukfrånvaron till 5,5 procent.

Ökad samverkan

Inom arbetsmiljöområdet har en partsammansatt arbetsgrupp med representanter från förvaltningar, fackliga organisationer samt Företagshälsovården bildats. Arbetsmiljögruppen tilldelas uppdrag och följs upp av kommunens centrala samverkansgrupp i syfte att utveckla kommunens systematiska arbetsmiljöarbete. Fokusuppdrag under delåret 2015 har varit framtagande av en ny kommungemensam arbetsmiljöutbildning riktad till chefer och skyddsombud.

Stärka chefer i rehabiliteringsarbetet

Utifrån det kommungemensamma projektet fördjupad sjukfrånvaro har under delåret en utbildning för chefer i rehabilitering arbetats fram. Syftet är att säkerställa att Lunds kommuns chefer har tillräcklig kompetens och blir stärkta i sin roll i rehabiliteringsarbetet. Fokus ligger på tidiga insatser. Även rutiner och checklistor har förbättrats för att skapa enhetlighet och likabehandling. Utbildning och implementering sker under hösten 2015.

Förebyggande arbete och tidig rehabilitering

Nämnderna har under delåret arbetat aktivt ur såväl hälsofrämjande och förebyggande som rehabiliterande perspektiv. Inom vård- och omsorgsnämnden har samtliga verksamhetsområden antagit en förvaltningsgemensam handlingsplan där HR-konsulter kontinuerligt träffar enhetschefer för kartläggning i rehabiliteringsarbetet med åtgärdsförslag och uppföljning. Inom skolförvaltningarna fortsätter arbetet med att kartlägga och vidta åtgärder vad gäller lärarnas arbetsmiljö. En av åtgärderna är framtagandet av ett förväntansdokument för att stödja medarbetarna inom skola och förskola utifrån de förväntningar de möter från olika håll och en annan arbetsgrupp tittar särskilt på lärarnas arbetsmiljö och arbetsuppgifter.

När det gäller korttidssjukfrånvaron pågår ett intensifierat arbete inom flertalet nämnder med att fånga upp så kallade tidiga signaler. Det handlar om att följa upp upprepad korttidssjukfrånvaro, vidta anpassningsåtgärder samt erbjuda besök hos företagshälsovården för att medarbetaren ska kunna få stöd innan det övergår i en långtidssjukfrånvaro. Exempel på andra insatser är hälsokartläggningar, workshops i mindfulness och KBT för att minska stress, utbildningar för chefer och skyddsombud i arbetsmiljö och rehabilitering, utvecklingsdagar med fokus på hälsa och ergonomi.

Alla nämnder och styrelser ska bidra till en ökad ekonomisk och miljömässigt hållbar tillväxt bland annat genom: Att i dialog med företagen skapa goda förhållanden för att utveckla näringslivsklimatet i Lund.

Bedömning: kommunen har en god måloppfyllelse inom området och arbetar i enlighet med strategin.

Hög kommunal service till företag

Under våren har Lund för första gången deltagit i Sveriges kommuner och landstings undersökning Insikt, som är en kvalitativ undersökning av den kommunala servicen och myndighetsutövningen gentemot företagen. Det är enbart faktorer som kommunen kan

påverka som ingår och de företag som deltagit har haft myndighetskontakt med kommunen det senaste året. De myndighetsområden som undersökts är brandtillsyn, bygglov, markupplåtelse, miljö och hälsoskydd samt serveringstillstånd. Det sammanvägda resultatet NKI-index är 70. Detta kan jämföras med värdet för de deltagande kommunerna (199 st.) som är 68. Kommunens mål 2015 var att uppnå minst det genomsnittliga värdet för deltagande kommuner 2013, 67. Ett långsiktigt mål som SKL anger är 75.

I undersökningen ingår att företagen svarar på vilka serviceområden som de tycker är viktigast för helhetsbedömningen. Rättssäkerheten är det område som prioriteras högst av företagen och bör vara det område som prioriteras vid kommande förbättringsarbete.

Under 2014 nyregistrerades 6,5 (7, år 2013) företag per 1000 invånare i Lund. För gruppen större städer var motsvarande siffra 2014 5,4 och genomsnitt i riket 5,4.

Svenskt näringsliv presenterar årligen en rankning av företagsklimat i kommunerna. 2015 har Lund tappat några placeringar och rankas nu som nummer 72 bland Sveriges 290 kommuner.

Lunds centrum utvecklas

Arbetet i Lund Citysamverkan bedrivs av kommunen, Handelsföreningen i Lund och Fastighetsägarna. Lund Citysamverkan har fattat beslut om presentkortskoncept för handeln i centrum. Söndagsöppet i city har prövats med framgång och gratis parkering har införts vid lönehelger.

En projektplan för Centrumlyftet, med mål och syfte för utvecklingen av stadskärnan har godkänts. Delar som ingår är utveckling av Lund C, Kongress, kvarteret Galten samt lokalförsörjningsplan för kulturlokaler.

En webbplats har skapats för all dialog kring stadskärnans utveckling och en kommunikationsbyrå har upphandlats. Flertal möten med olika intressenter har ägt rum och en preliminär målbild har skapats. Flera satsningar har gjorts på stadskärnan som solplats med nya bänkar på Stortorget och Vår- blomsterprogrammet med 400 000 nya lökväxter. Stadsparken utvecklas med anläggning av Solens och skuggans trädgård som kommer invigas våren 2016 och Stadsparkens dag har genomförts för första gången.

Näringsliv, kongress- och turism

Regelbundna dialogmöten med företagare och besöksnäringen i Lunds kommun leder till ökad förståelse för näringslivets behov. Godmorgon Lund, Lund Grand Prix och andra nätverksträffar innebär årligen kontakt med drygt 2 500 näringslivsrepresentanter. Kommunen har en aktiv dialog med företagsföreningarna i Dalby, Veberöd, Genarp, Södra Sandby och Råbylund i utvecklingsfrågor som är av vikt för företagen i de olika områdena. Kontinuerlig dialog förs med besöksnäringens aktörer genom samverkansprojektet Lund Samverkan 2.0. Kommunen har ökat sin närvaro i Stångby och har etablerat ett platskontor där näringslivsfrågor kan diskuteras.

Under 2014 ökade turistomsättningen i Lund med 8,5 procent jämfört med 2013, från 3 207 miljoner kronor till 3 481 miljoner kronor (*HUI Research: Kommunala turisteffekter 2014*). De kommersiella gästnätterna ökade med 18 %. Turismen i Lund skapade sysselsättning vilket motsvarar cirka 2 800 årsverken, och motsvarar 3,7 procent av det totala antalet årsverken i kommunen.

ICCA:s (International Congress and Convention Assosiation) årliga rankning av kongress- och mötesstäder placerar Lund på fjärde plats i Sverige, efter Stockholm, Göteborg och Uppsala. En genomförandeplan för en framtida kongressanläggning i Lund har tagits fram i samarbete med Case Lab AB.

Innovationsplattformen Future by Lund har stärkt sin position inom områdena mobilitet, ljus

och framtidens energilösningar. Internet of Things har blivit ett fjärde ben i verksamheten. Future by Lund deltog i ett seminarium i Öresundshuset under Almedalsveckan.

Samverkan med olika aktörer vara motorn för tillväxt i Skåne och i Öresundsregionen för att skapa flera arbetstillfällen,

Bedömning: kommunen har en god måluppfyllelse inom området och arbetar i enlighet med strategin.

Arbetslösheten sjunker

Antal nyanmälda platser till Arbetsförmedlingen i Lund per månad, fram till och med juli, har ökat med 569 platser, sammanlagt 8 114 platser har anmälts under 2015 jämfört med 7 545 platser 2014.

Andelen arbetslösa i Lund, av totalbefolkningen i åldern 16-64 år, ligger på en något lägre nivå 2015 än 2014. I snitt är 2,5 procent per månad arbetslösa 2015 jämfört med 2,6 procent 2014. Det är klart lägre än riket och Skåne. I Skåne ligger andelen arbetslösa på 3,9 procent i snitt per månad 2015 och 3,6 procent för riket.

MalmöLundregionen är aktiv

Ett nätverk för de 11 sydvästskånska kommunerna har under perioden tagit fram en näringslivsbroschyr som marknadsför MalmöLundregionen gentemot näringslivet i Sverige och utlandet. En gemensam utbildningsdag för sommarpersonal i de 11 kommunernas turistorganisationer har genomförts. Ett gemensamt yttrande för hela MalmöLundregionen har gjorts till Trafikverkets initiativ om funktionellt prioriterat vägnät. Dessutom har arbetet med en strukturplan för MalmöLundregionen tagit stora kliv framåt. Inom arbetsgruppen för utbildning och arbetsmarknad har en inventering gjorts av kommunernas största utmaningar inom integrationsområdet. Det har även tagits fram en hemsida för MalmöLundregionen. I ett första skede är syftet med hemsidan att öka informationstillgången inom medlemskommunerna.

Lunds internationella arbete omfattande

Lunds kommun tog tillsammans med Lunds universitet och MaxIV emot UD:s stora ambassadörsbesök 2015. Ett 30-tal ambassadörer från hela världen besökte Lund i maj och fick då bland annat information om Kunskapsstråket och utvecklingen på Brunnshög och Science city. I programmet ingick även besök på Lunds universitets LUX/HumLab och MaxIV. Därutöver har Lunds kommun under våren tagit emot enskilda ambassadörsdelegationer från bland annat Nicaragua och Mexiko.

I april arrangerades som en del av Lunds kommuns vänortssamverkan ett studiebesök från finska Borgå. De deltog i Lunds kommuns stora chefsdag, och fick där många intryck av Lunds metodiska och kontinuerliga arbete med kompetensutveckling, kunskapsdelning och *teambuilding*. Borgå stad kommer att genomföra ett uppföljande besök i Lund under hösten 2015.

Under våren och sommaren samverkade Kulturskolan i Lund med en ungdomsorkester i Greifswald, Tyskland och Leo Borchard Musikschule i Berlin. Vidare har Lunds kommun under våren sponsrat ett antal internationella event och aktiviteter, bland annat European Workshop of Metalorganic Vapour phase Epitaxy - EWMOVPE 2015 på Lunds universitet.

Att möta det globala miljöhotet

Bedömning: kommunen har en god måluppfyllelse inom området och arbetar i enlighet med strategin.

Kommunfullmäktige har i budget 2015 fastställt mål för miljöarbetet:

- Utsläppen av växthusgaser ska minska med 50 % till 2020 jämfört med 1990 och att utsläppen ska vara nära noll 2050,
- Lunds kommun ska vara en fossilbränslefri kommunorganisation 2020.

Utsläppen av växthusgaser minskar

Kommunfullmäktiges ordförande undertecknade år 2009 Borgmästaravtalet, som är en av Europeiska Kommissionen lanserad överenskommelse om att gå längre än EU inom klimat- och energiområdet. För närvarande har 6 278 lokala och regionala myndigheter i Europa undertecknat avtalet. I februari 2015 har Lunds kommun lämnat en rapport som innehåller en åtgärdsuppföljning och en utsläppsinventering till borgmästaravtalets kansli i Bryssel. Rapporten visar att av de 36 åtgärder som ingår i Lunds kommuns handlingsplan är 18 pågående, 17 avslutade och en uppskjuten. Åtgärderna har bidragit till en minskning av utsläppen med drygt 20 %.

Arbetet med kommunikation av LundaEko II pågår. Information sprids till lundaborna genom annonskampanj på stortavlor, via sociala medier och möten med allmänhet.

Under våren tilldelades Lund utmärkelsen Årets Fairtrade City 2014 i konkurrens med 66 Fairtrade City-diplomerade kommuner. Motiveringen till utmärkelsen var att "Fairtrade City Lund är ett föredöme i fråga om konsumtion av rättvist handlade produkter och det strategiska arbetet med detta. Lunds målsättning för den etiska konsumtionen är ambitiös och för att nå de satta målen har Fairtrade City Lunds styrgrupp satt upp en tydlig och välarbetad handlingsplan där informationsinsatser, uppföljning av inköpsstatistik och utbildningar för olika målgrupper används som metoder för att nå målen".

Kommunen har under 2015 beviljats EU-medel för två nya projekt:

- Projektet Opteemal, inom Horisont 2020 programmet. Syftet med projektet är att utarbeta förbättrade beslutsunderlag för energieffektivisering av fastigheter.
- Projektet Innovativa smarta städer - Urban Magma inom Regionala utvecklingsfonden. Syftet med projektet är att utveckla innovativa lösningar och testbäddar för miljöteknik. Sustainable Business hub är projektkoordinator.

Cityfied är ett pågående projekt som handlar om energieffektivisering av bostadsområdet Linero och utbyte av fossil energi mot förnybar energi. Projektet innehåller renovering, forskning, utvärdering och spridning av resultat samt att få efterföljande städer. Projektet är ett samarbete som med 18 projektpartners i fem länder och har finansiering från EU. En konferens och studiebesök hölls i juni i samband med Europeiska veckan för hållbar energi, EUSEW.

Projektet Varma och rena staden pågår. Källbyverket är etablerat som testplats och projektet har rönt intresse i media.

Att ha en fysisk planering som gynnar miljö, trygghet och medborgarnas behov av bostäder

Bedömning: kommunen har en god måluppfyllelse inom området och arbetar i enlighet med strategin.

Minskad befolkning

Lunds befolkning var per den 31 augusti 115 846 personer. Detta är en minskning från årsskiftet med 122 personer. Anledningen till befolkningsminskningen är att Skatteverket under våren 2015 har utrett personer som är folkbokförda i en kommun men saknar uppehållstillstånd. Detta har lett till att utvandringen från Lund 2015 har ökat markant. Det har i sin tur lett till att Lund, för perioden, är den kommun i landet som har störst befolkningsminskning.

Spårvägsplaneringen fortsätter

En second opinion-granskning har gjorts av projekt Spårväg. Granskningen visar att de samlade underlag som har granskats är i huvudsak rättvisande och att beslut har tagits på relevanta grunder. Bedömningar som gjorts anses också rimliga. Fortsatt planering för spårväg i Lund har beslutats och att underlaget ska kompletteras. På Näringsdepartementet bereds en ny förordning som ska göra det möjligt med delfinansiering via stadsmiljöavtal. Slutligt besked om statlig medfinansiering beräknas komma i december

Ökat bostadsbyggande

Under perioden har det färdigställts 296 bostäder i kommunen och 688 bostäder är påbörjade. Det har beviljats 470 bygglov, vilket är 14 procent mer än motsvarande period 2014, och det har lämnats startbesked för 740 bostäder.

Kopplat till Sverigeförhandlingen har möte med fastighetsägare och byggherrar genomförts tillsammans med Malmö stad och Helsingborg för att sondera intresse för bostadsbyggande kopplat till planerade infrastruktursatsningar.

Fördjupningar av översiktsplanen pågår för Öresundsvägen, Veberöd och Lund sydväst. Lund sydvästra utgör tävlingsområde i European 13, en av världens största arkitekttävlingar. Arbetet pågår med en utbyggnads strategi som blir ett viktigt underlag för arbetet med ny översiktsplan. Markanvisningstävlingar har genomförts för området öster om Sparta och på Råbylund. På Råbylund har, för första gången, tomter inom den kommunala tomtkön fördelats för radhusbebyggelse. Här har även en tävling genomförts för den gröna gestaltningen.

På Brunns hög har anläggningsarbete påbörjats

Nätverkandet inom och utom kommunen har fortsatt för att skapa samarbete för att nå de högt ställda hållbarhetsmålen i projektets Mål- och visionsdokument. En innovationstävling kring användandet av restvärme från ESS och MAX IV har genomförts i samarbete med SLU, Krafringen, Malmö stad, E-On och länsstyrelsen.

En ansökan om medel från Finsam (finansiell samordning) beviljades i mars och en projektledare rekryterades för "Socialt företagande i Brunns hög" – ett brett samarbetsprojekt mellan kommunen och arbetsförmedlingen. En förstudie ska undersöka möjligheterna för Lunds kommun att gå in och stötta ett icke vinstdrivande företag som kan ge försörjningsmöjligheter till personer långt från ordinarie arbetsmarknad.

Bostadsbyggandet närmar sig på Brunns hög i och med att anläggningsarbeten har inletts inom Solbjer. Förhandlingar med byggherrar kring markanvisningsavtal pågår. Norr om området, vid det framtida Brunns högs centrum, har även en tävling startats för en tomt för dagligvaruhandel och bostäder.

Att samarbeta med universitetet för att gemensamt skapa förutsättningar för en bra studiemiljö för studenter samt utökade satsningar på forskning och utveckling.

Bedömning: kommunen har en god måluppfyllelse inom området och arbetar i enlighet med strategin.

Samverkan med studenter

Kommunen har breddat sin välkomstverksamhet som vänder sig till nya studenter. Under året har fokus varit på att prata om cykelsäkerhet med studenterna. Särskilt de internationella studenterna har haft ett stort behov av detta. Material har tagits fram och delats ut.

Ett annat fokusområde har varit arbetsmarknadsanknytning. Samtliga förvaltningar har tagit emot praktikanter, antalet har varierat från en praktikant till femtio per år. Praktikanterna kommer huvudsakligen från Lunds universitet men även från Malmö Högskola, Högskolan i Kristianstad och från olika gymnasie- och yrkesutbildningar. Alla förvaltningar välkomnar uppsats/ex-jobbare. Ett pilotprojekt med studentmedarbetare har genomförts under 2014/15, fem studentmedarbetare har under några månader arbetat med specifika uppdrag. Den utvärdering som gjorts visar att båda parter är mycket nöjda. Studentmedarbetarskap främjar både kommunens kompetensförsörjning och studentsamverkan.

Siste Aprilfirandet genomfördes med god samverkan mellan kommunen, studentorganisationerna, polisen och övriga aktörer.

Kommunfullmäktige har avsatt 250 tkr för att stärka samverkan med studenterna. Dessa medel kommer att användas för att annonsera i fyra nummer av tidningen Lundagård, samt stärka Bopoolen.

Öresundssamverkan

Kommunen deltar i planeringen av Greater Copenhagen and Skåne Committee, som ska ersätta Öresundskommitten och stärka samarbetet över Öresund.

Kommunfullmäktiges mål för nämnderna

Kommunstyrelsen

Kommunfullmäktigemål	Bedömning av målet	Indikatorer		Utfall Augusti 2015	Mål Helår 2015
Lundabon ska uppleva att kommunens verksamhet svarar mot behoven hos den enskilde, har god kvalitet, är effektiv och bidrar till attraktivitet och hållbar utveckling.	Klarar målet	Andel som får svar på e-post inom två dagar.(SKL:s servicemätning)	*		81 %
		Andel som tar kontakt med kommunen via telefon och som får ett direkt svar på en enkel fråga. (SKL:s servicemätning)	*		51 %
		Andel som upplever ett gott bemötande vid telefonkontakt med kommunen. (SKL:s servicemätning)	*		92 %
		Årlig befolkningstillväxt		-0,1%	1,1%
		Nöjd medborgarindex, hur kommunens verksamheter bedöms. (SCB:s medborgarundersökning)	*		62
		Sammanfattande omdöme om kommunens service till företagen. (Insikt mäts av SKL)		70	68
		Nöjd-Region-Index (NRI), med frågor om kommunen som en plats att bo och leva på. (SCB)	**		69
		Antal e-tjänster		97	55
		Kommunens inköp av energi inkl verksamhetsel normalårskorrigerad kWh/kvm Atemp	***		

* SKL:s servicemätning görs vart annat år, mätning görs inte 2015. ** SKL:s medborgarundersökning görs vart annat år, mätning görs inte 2015. *** Energimålet avser helår

Valnämnden

Kommunfullmäktigemål	Bedömning av målet	Indikatorer		Utfall Augusti 2015	Mål Helår 2015
Lundabon ska uppleva att kommunens verksamhet svarar mot behoven hos den enskilde, har god kvalitet, är effektiv och bidrar till attraktivitet och hållbar utveckling.	Klarar målet				

Överförmyndarnämnden

Kommunfullmäktigemål	Bedömning av målet	Indikatorer		Utfall Augusti 2015	Mål Helår 2015
Lundabon ska uppleva att kommunens verksamhet svarar mot behoven hos den enskilde, har god kvalitet, är effektiv och bidrar till attraktivitet och hållbar utveckling.	Riskerar att ej klara målet	Andel granskade årsräkningar		61,17 %	95 %
		Andel vitesföreläggande avseende ingivande av årsräkningar för föregående verksamhetsår som tas upp senast på nämndens sammanträde i maj.		100 %	100 %
		Antal dagar från ansökan /anmälan om och byte av ställföreträdare till att ett förslag föreligger.	*	24	50

Ang. indikatorn "Antal dagar från ansökan /anmälan om och byte av ställföreträdare till att ett förslag föreligger": Endast 76% av ärendena förmedlas inom 50 dagar. 24% av ärendena tar således längre än 50 dagar att förmedla.

Habostyrelsen

Kommunfullmäktigemål	Bedömning av målet	Indikatorer		Utfall Augusti 2015	Mål Helår 2015
Lundabon ska uppleva att kommunens verksamhet svarar mot behoven hos den enskilde, har god kvalitet, är effektiv och bidrar till attraktivitet och hållbar utveckling.	Klarar målet	Antal besökare		16 897	25 000

Serviceenämnden

Kommunfullmäktigemål	Bedömning av målet	Indikatorer		Utfall Augusti 2015	Mål Helår 2015
Kostnadseffektiva och kvalitativa tjänster.	Klarar målet	Uthyrningsgrad för lokaler		98 %	98 %
		Antal entreprenader erhållna i konkurrens.		40 %	25 %
		Antal tillagningskök skola		17	18
Vara kommunens "självklara val" och ge kunden mervärde och service.	Klarar målet	Nöjda kunder enligt kundenkät.		76 %	70 %
		Antal forum med brukare som kommunicerar förvaltningens tjänster och utbud.		1	3
		Bistå med kunskap och delaktighet i tidiga större skeden gällande kommunövergripande frågor.		3	7
		Felanmälan återkopplas inom 48 timmar.	**		80 %
Medverka till att göra Lund hållbart (socialt, ekonomiskt, ekologiskt).	Klarar målet	Öka antalet mötesplatser med Lundaborna för dialog.		1	3
		Minska utsläppen av koldioxid från skol- och förskolebyggnader. (kg CO ₂ /år/kvm)	***	12,6	11
		Minska utsläppen av koldioxid från samtliga övriga byggnader. (kg CO ₂ /år/kvm)	***		
		Minska utsläppen av koldioxid från transporter. (kg CO ₂ /år/ omsättning i tkr)	***	2,2	2,3
		Minska måltidernas klimatpåverkan. (kg CO ₂ /år och portion)	*	1,05	1,13
		Minska mängden matsvinn av total mängd mat.		22 %	18 %
		Andel ekologiska livsmedel skola/förskola.	*	52 %	55 %
		Andel ekologiska livsmedel till vård- och omsorg.	**		30 %
		Andel miljöfordon av ägda/ leasade fordon.	**		70 %

*Kundenkäten för 2015 avsåg enbart markentreprenads verksamhet *) uppföljningen avser 2015-06-30 **) kan enbart följas upp per helår ***) prognos helår; indikatorerna för utsläpp av växthusgaser är ej uppdelade, totalt värde 2014 var 13,3*

Byggnadsnämnden

Kommunfullmäktigemål	Bedömning av målet	Indikatorer		Utfall Augusti 2015	Mål Helår 2015
Att verka för en långsiktig fastighetsbildning och tillhandahålla ändamålsenlig geografisk information.	Klarar målet				
Att verka för att den fysiska miljön används så att från ekologisk, social och ekonomisk synpunkt långsiktigt god hushållning främjas.	Klarar målet				
Att upprätthålla en tillfredsställande planberedskap.	Klarar målet	Att årligen, under förutsättning av planuppdrag, bidra till bostadsförsörjningen genom att upprätta detaljplaner som skapar möjlighet att bygga minst 900 nya bostäder.	*	340	900
		Att i 90 % av alla bygglovsärenden ska fatta beslut inom åtta veckor från ansökningsdagen.		90 %	90 %
Att verka för en god bebyggd miljö.	Klarar målet				

* utfall per 31 augusti är 340 bostäder. Prognos för helåret enligt de tidsplaner som gäller för pågående ärenden kommer det tom december 2015 att godkännas och antas planer för totalt 1785 bostäder.

Tekniska nämnden

Kommunfullmäktigemål	Bedömning av målet	Indikatorer		Utfall Augusti 2015	Mål Helår 2015
Använda de ekonomiska ramar som är uppsatta på ett för kommuninvånarna så effektivt sätt som möjligt.	Klarar målet	Försäljning mark för verksamheter, ha.		1,5	3,2
Sörja för att den service som tekniska förvaltningen tillhandahåller ska hålla högsta möjliga kvalitet med fokus på individen.	Klarar målet	Parkmark och grön gatumark, ha.		772	792
Det ska vara attraktivt att färdas med kollektivtrafik inom kommunen.	Riskerar att ej klara målet	Totalt antal påstigande på stadsbuss och regionbuss och tåg/år, miljoner påstigande (Kollvisionens mål om + 5,4% per år)		20,3	32,1
Arbeta för att tekniska förvaltningen ska vara en arbetsplats som är intressant och stimulerande och har förutsättning att kunna rekrytera och behålla kompetent och serviceinriktad personal.	Klarar målet	Frisknärvaro ska vara minst lika hög som föregående år.		95,3 %	97,4 %
Vara en drivande kraft för att göra Lunds kommun till Öresundsregionens mest attraktiva kommun att bo och leva i.	Klarar målet	Antal påbörjade lägenheter.		688	1 155
		Beslut om att pröva lämpligheten i förtätningsprojekt på kommunal mark.		0	2
Arbeta aktivt för att miljön i Lunds kommun uppfyller de	Klarar målet	Summerade motortrafikflöden i utvalda snitt (de punkter som räknas	**		370

Kommunfullmäktigemål	Bedömning av målet	Indikatorer	Utfall Augusti 2015	Mål Helår 2015
mål som kommunfullmäktige satt upp.		varje år) på det kommunala vägnätet (tusen fordon/dygn).		
		Skogs- och naturmark (kommunalt förvaltad), ha.	916	930
Antalet döda och svårt skadade i det kommunala vägnätet ska vara noll.	Klarar målet	Antal polisrapporterade svårt skadade och dödade per år.	4	9

* uppgift saknas trafikräkning pågår som avslutas i november

Miljönämnden

Kommunfullmäktigemål	Bedömning av målet	Indikatorer	Utfall Augusti 2015	Mål Helår 2015
God hälsa och god miljö i Lunds kommun	Klarar målet	Antal livsmedelsinspektioner med avvikelse under året %.	19 %	34 %
		Antal skolor/förskolor med konstaterade brister i inomhusmiljön.	1	10
		Partikelhalt PM10 i gatunivå i Lunds tätort (årsmedelvärde mikrogram/kubikmeter).	18	15

Kultur- och fritidsnämnden

Kommunfullmäktigemål	Bedömning av målet	Indikatorer	Utfall Augusti 2015	Mål Helår 2015
För att ge alla Lundabor/kommuninvånare goda förutsättningar att utveckla ett innehållsrikt liv ska kultur och fritidsnämnden skapa vägar till bildning, folkhälsa, demokrati och upplevelser.	Klarar målet	Andel aktiva låntagare av kommuninvånarna, samtliga bibliotek.	28 %	35 %
		Antal besök på programverksamheten, samtliga bibliotek.	20 895	35 000
		Andel elever i procent av åldersgruppen på kulturskolan.	12 %	12 %
		Index för inflytande, delaktighet och ansvarstagande för den öppna fritidsverksamheten enligt KEKS enkät.	*	70 %
		Antal deltagartillfällen per invånare i åldersgruppen 7-20 år i idrottsföreningar enligt RF:s databas föregående år, flickor.	33	32
		Antal deltagartillfällen per invånare i åldersgruppen 7-20 år i idrottsföreningar enligt RF:s databas föregående år, pojkar.	42	39

Socialnämnden

Kommunfullmäktigemål	Bedömning av målet	Indikatorer	Utfall Augusti 2015	Mål Helår 2015
Nå barn och unga som riskerar att utvecklas ogynnsamt.	Klarar målet	Andel ungdomar 13-20 år som inte återaktualiseras inom ett år efter avslutad utredning eller insats.	88 %	80 %
Ge enskilda och grupper förutsättningar till bättre levnadsvillkor.	Klarar målet	Antal beslut som har rättats i högre instans utifrån det totala antalet inkomna domar.	3 %	10 %
		Andelen hemlösa som utifrån hemlöshetsräkningen fått en boendelösning.	69 %	50 %
		Väntetid i antal dagar från första kontakttillfället vid nybesök till beslut inom försörjningsstöd (medelvärde dagar).	31	25
Tidigt initiera samverkan utifrån en helhetssyn på den enskildes behov.	Klarar målet			

Vård- och omsorgsnämnden

Kommunfullmäktigemål	Bedömning av målet	Indikatorer		Utfall Augusti 2015	Mål Helår 2015
Vård- och omsorgsnämndens verksamheter ska erbjuda individanpassad vård, omsorg, stöd och service som ger möjlighet till god livskvalitet. Vården och omsorgerna ska ge förutsättningar för ett aktivt och innehållsrikt liv med möjlighet till social gemenskap.	Klaramålet	God livskvalitet följs via Socialstyrelsens nationella brukarundersökning för: Hemvård.	*		88 %
		God livskvalitet följs via Socialstyrelsens nationella brukarundersökning för: Särskilt boende för äldre.	*		80 %
		Aktivt och innehållsrikt liv mäts utifrån andel brukare som varje vecka erbjuds minst två egna aktiviteter oavsett veckodag inom: LSS-boende.		100 %	100 %
Vård- och omsorgsnämndens verksamheter ska kännetecknas av delaktighet, valfrihet, flexibilitet och kvalitet med respekt för den enskildes integritet och självbestämmande och ge förutsättningar för ett värdigt liv.	Riskerar att ej klara målet	Delaktighet och självbestämmande mäts utifrån andel brukare med aktuella genomförandeplaner som är upprättade tillsammans med brukaren och/eller närstående inom: VOO:s verksamheter som helhet.	*		100 %
		God vård i livets slutskede. Täckningsgrad i svenska palliativregistret. VOO:s verksamheter som helhet.		61 %	100 %
Vård- och omsorgsnämndens verksamheter ska vara attraktiva arbetsplatser med kompetenta och engagerade medarbetare som ges möjlighet till karriärsutveckling.	Riskerar att ej klara målet	Attraktiv arbetsplats, "jag trivs och mår bra på jobbet" skala 1-6 följs vart annat år av den kommunövergripande medarbetarenkäten.			
		Korttidsfrånvaro: Andel anställd personal med sjukfrånvaro <60 dagar i % av ordinarie arbetstid. VOO:s verksamheter som helhet.	**		3,6 %
		Frisknärvaro: Avser andel månadsanställd personal med 0-dagars sjukfrånvaro. VOO:s verksamheter som helhet.	**		36 %
		Personalomsättning: Avser andelen tillsvidareanställd personal som avslutar sin anställning under året. VOO:s verksamheter som helhet.	*		9 %
		Kompetens, andel omvårdnadspersonal med eftergymnasial utbildning. VOO:s verksamheter som helhet.	*		11 %
		Karriärsutveckling mäts vart annat år via den kommunövergripande medarbetarenkäten. VOO:s verksamheter som helhet.			

* Mätning utförs en gång om året ** Uppgift har ej kunnat tas fram Resultat för indikatorer som följs upp genom den kommunövergripande medarbetarenkäten rapporteras vart annat år

Utbildningsnämnden

Kommunfullmäktigemål	Bedömning av målet	Indikatorer		Utfall Augusti 2015	Mål Helår 2015
Det nationella uppdraget ska fullgöras med goda resultat, hög kvalitet och hög effektivitet. Kunskapsmålen ska sättas i fokus.	Riskerar att ej klara målet	Betygsresultat för elever på yrkesprogram i form av genomsnittlig betygspoäng.		12,4	12,7
		Betygsresultat för elever på högskoleförberedande program i form av genomsnittlig betygspoäng.		14,4	15,2
		Andel elever på yrkesprogram med yrkesexamen.		74 %	77,7 %
		Andel elever på yrkesprogram med behörighet till högre studier.		23,8 %	27,1 %
		Andel elever på högskoleförberedande program med behörighet till högre studier.		88,4 %	94,8 %
		Andel godkända betyg utav totalt antal satta betyg/slutbetyg.		95,7 %	95,8 %
Lugn, trygghet och arbetsro ska präglade våra skolor och förskolor.	Riskerar att ej klara målet	Andel elever som anser det är positiv stämning på skolan.		95,5 %	90,5 %
		Andel elever som svarar att de känner stress högst en gång i veckan eller mer sällan (skalan sällan eller aldrig, någon gång i månaden, en gång i veckan, flera gånger i veckan, varje dag.)		47,7 %	50,9 %
Elever, föräldrar och personal ska ha ökade möjligheter till insyn, delaktighet och påverkan.	Riskerar att ej klara målet	Andel elever som anser att läraren i skolan bryr sig om vad du säger.		84,8 %	79,7 %
		Andel elever som anser att de KAN vara med och påverka (t.ex. arbetssätt och regler).		47,9 %	46,5 %
		Andel elever som VILL vara med och påverka (t.ex. arbetssätt och regler).		82,6 %	82,9 %
		Andel elever som "instämmer helt" eller "instämmer till stor del" i påståendet: Jag formulerar egna mål för mitt lärande.	*		48,1 %
Skolan ska vara öppen mot det omgivande samhället.	Klarar målet	Hur skolledarna uppfattar att samverkan, samarbete och erfarenhetsutbyte fungerar på en 5-gradig skala.	**		4,3
Planering, styrning och uppföljning ska förenklas och förbättras.	Klarar målet	Hur skolledare uppfattar att det finns ändamålsenliga och effektiva processer och rutiner på en 5-gradig skala.	**		3,4
Lärarna ska ges möjlighet att i största möjliga utsträckning ägna sig åt pedagogiskt arbete med eleven i fokus. Rektorernas främsta uppgift är att vara pedagogisk ledare. Lärare och rektors administrativa arbete ska begränsas.	Riskerar att ej klara målet				
Skolan och förskolan ska utvecklas på ett långsiktigt	Klarar målet	Hur eleverna upplever sin hälsa. Andel elever som på en 10-gradig		83,7 %	80,9 %

Kommunfullmäktigemål	Bedömning av målet	Indikatorer		Utfall Augusti 2015	Mål Helår 2015
hållbart sätt.		skala svarat 6 eller högre, där 1 motsvarar dåligt och 10 utmärkt.			
		Antal förskolor/skolor med grön flagg eller annan miljöcertifiering.	**		6
		Minska pappersförbrukningen i verksamheterna mätt i kostnad/år för inköp av kopieringspapper.	**		164 tkr

* Denna indikator saknar ett mätvärde för 2015. Det beror på att fel svarsalternativ användes i skolenkäten och att dessa inte är direkt överförbara till de svarsalternativ som egentligen hör till frågan. ** Dessa indikatorer mäts i december 2015

Barn och skollnämnd Lund Stad

Kommunfullmäktigemål	Bedömning av målet	Indikatorer		Utfall Augusti 2015	Mål Helår 2015
Förskoleplats ska erbjudas inom tre månader efter det att vårdnadshavare ansökt om placering.	Klarar målet	Andel barn som erbjuds förskoleplats inom tre månader efter det att vårdnadshavare ansökt om placering.		100 %	100 %
Barngrupperna i förskolan ska i regel inte vara större än 11 för de yngre (1-2 år) barnen och 16 för de äldre (3-5 år) barnen. Antalet personal per grupp ska i regel vara 2,75.	Riskerar att ej klara målet	Andel grupper som uppfyller målet i oktober månad.	*		35 %
		Antal barn per personal.		5,23	5,17
Det nationella uppdraget ska fullgöras med goda resultat, hög kvalitet och hög effektivitet. Kunskapsmålen ska sättas i fokus.	Klarar målet	Betygsresultat i form av genomsnittligt betygspoäng.		237,8	235
		Andel elever med behörighet till högre studier.		92,2 %	95 %
Lugn, trygghet och arbetsro ska präglade våra skolor och förskolor.	Klarar målet	Andel elever som anser att det är en positiv stämning i skolan. Skolår 5		93 %	94 %
		Andel elever som anser att det är en positiv stämning på skolan. Skolår 8		89 %	90 %
Elever, föräldrar och personal ska ha ökade möjligheter till insyn, delaktighet och påverkan.	Klarar målet	Andel elever som anser att läraren i skolan bryr sig om vad du säger. Skolår 5		92 %	89 %
		Andel elever som anser att läraren i skolan bryr sig om vad du säger. Skolår 8		81 %	77 %
		Andel elever som anser att de KAN vara med och påverka. Skolår 5		56 %	63 %
		Andel elever som anser att de KAN vara med och påverka. Skolår 8		50 %	51 %
		Andel elever som VILL vara med och påverka. Skolår 5		78 %	81 %
		Andel elever som VILL vara med och påverka. Skolår 8		80 %	83 %
Skolan ska vara öppen mot det omgivande samhället.	Klarar målet	Hur skolledarna uppfattar att samverkan, samarbete och erfarenhetsutbyte fungerar på en 5-gradig skala.		3,6	3,8
Planering, styrning och	Klarar målet	Hur skolledarna uppfattar att det		3,3	3,5

Kommunfullmäktigemål	Bedömning av målet	Indikatorer		Utfall Augusti 2015	Mål Helår 2015
uppföljning ska förenklas och förbättras.		finns ändamålsenliga och effektiva processer och rutiner på en 5-gradig skala.			
Skolan och förskolan ska utvecklas på ett långsiktigt hållbart sätt.	Klarar målet	Hur eleverna upplever sin hälsa. Andel elever som på en 10-gradig skala svarat 6 eller högre, där 1 motsvarar "dåligt" och 10 "utmärkt". Skolår 5		93 %	94 %
		Hur eleverna upplever sin hälsa. Andel elever som på en 10-gradig skala svarat 6 eller högre, där 1 motsvarar "dåligt" och 10 "utmärkt". Skolår 8		89 %	89 %
		Antal skolor/förskolor med grön Flagg eller annan miljöcertifiering.		32	32

Mätning sker inte förrän i oktober.

Barn och skolnämnd Lund öster

Kommunfullmäktigemål	Bedömning av målet	Indikatorer		Utfall Augusti 2015	Mål Helår 2015
Förskoleplats ska erbjudas inom tre månader efter det att vårdnadshavare ansökt om placering.	Klarar målet	Andel barn som erbjuds förskoleplats inom tre månader efter det att vårdnadshavare ansökt om placering.		100 %	100 %
Barngrupperna i förskolan ska i regel inte vara större än 11 för de yngre (1-2 år) barnen och 16 för de äldre (3-5 år) barnen. Antalet personal per grupp ska i regel vara 2,75.	Riskerar att ej klara målet	Andel grupper som uppfyller målet i oktober månad.	*	23,6 %	
		Antal barn per personal	*	5,16	
Det nationella uppdraget ska fullgöras med goda resultat, hög kvalitet och hög effektivitet. Kunskapsmålen ska sättas i fokus.	Klarar målet	Betygsresultat i form av genomsnittligt betygspoäng.		238,6	233,4
		Andel elever med behörighet till högre studier.		95 %	94 %
Lugn, trygghet och arbetsro ska präglade våra skolor och förskolor.	Klarar målet	Andel elever som anser att det är en positiv stämning på skolan. Skolår 5		94 %	92 %
		Andel elever som anser att det är en positiv stämning på skolan. Skolår 8		86 %	85 %
Elever, föräldrar och personal ska ha ökade möjligheter till insyn, delaktighet och påverkan.	Klarar målet	Andel elever som anser att läraren i skolan bryr sig om vad du säger. Skolår 5		92 %	86 %
		Andel elever som anser att läraren i skolan bryr sig om vad du säger. Skolår 8		81 %	74 %
		Andel elever som anser att de KAN vara med och påverka. Skolår 5		55 %	64 %
		Andel elever som anser att de KAN vara med och påverka. Skolår 8		47 %	53 %
		Andel elever som anser att de VILL vara med och påverka. Skolår 5		80 %	85 %

Kommunfullmäktigemål	Bedömning av målet	Indikatorer	Utfall Augusti 2015	Mål Helår 2015
		Andel elever som anser att de VILL vara med och påverka. Skolår 8	83 %	84 %
Skolan ska vara öppen mot det omgivande samhället.	Klarar målet	Hur skolledarna uppfattar att samverkan, samarbete och erfarenhetsutbyte fungerar på en 5-gradig skala.	3,5	3,5
Planering, styrning och uppföljning ska förenklas och förbättras.	Klarar målet	Hur skolledarna uppfattar att det finns ändamålsenliga och effektiva processer och rutiner på en 5-gradig skala.	3,5	2,9
Skolan och förskolan ska utvecklas på ett långsiktigt hållbart sätt.	Klarar målet	Hur eleverna upplever sin hälsa. Andel elever som på en 10-gradig skala svarat 6 eller högre, där 1 motsvara "dåligt" och 10 "utmärkt"- Skolår 5	90 %	87 %
		Hur eleverna upplever sin hälsa. Andel elever som på en 10-gradig skala svarat 6 eller högre, där 1 motsvara "dåligt" och 10 "utmärkt"- Skolår 8	90 %	87 %
		Antal skolor/förskolor med grön flagg eller annan miljöcertifiering.	28	33

* Indikatorerna gällande barngruppernas storlek och antalet barn per personal avser utfall per april 2015. Måluppfyllelsen för barngruppernas storlek är bättre i april 2015 än i april 2014.

Renhållningsstyrelsen

Kommunfullmäktigemål	Bedömning av målet	Indikatorer	Utfall Augusti 2015	Mål Helår 2015
Verksamheten ska bedrivas kostnadseffektivt för att möjliggöra väl avpassade taxor i förhållande till ett prisvärt serviceutbud i enlighet med kundernas önskemål.	Klarar målet	Varje verksamhet skall täcka sina egna kostnader så långt det är kalkylmässigt möjligt och att verksamheten bidrar så att det totala täckningsbidraget inte minskar.	72	427
Renhållningsverkets verksamhet ska spara resurser och skydda miljön.	Klarar målet	Minskning, från föregående år, av koldioxidutsläpp från transporter utifrån bränsleförbrukning per kommuninvånare.	3 %	3 %

Mål som riskerar att inte klaras

Kommunfullmäktiga har beslutat om 51 mål för nämnder och styrelser med 119 beslutade indikatorer. Nämnder och styrelser bedömer att de kommer klara 41 mål. För 10 mål görs bedömningen att de riskerar att inte klaras.

Mål som riskerar att inte klaras

Överförmyndarnämnden riskerar att ej klara det beslutade målet. Anledningen är att det trots extra resurser kan vara svårt att granska 95 procent av alla årsräkningarna.

Tekniska nämnden riskerar att ej klara målet om att "*det ska vara attraktivt att färdas med kollektivtrafik inom kommunen*". Anledningen är att den särskilda kollektivtrafiken, färdtjänst, fortsatt inte lever upp till de förväntningar och krav som ställs på verksamheten. Dock har färdtjänstberättigade numera rätt att resa gratis med den allmänna kollektivtrafiken inom hela Skåne och en sänkning av färdtjänsttaxan har gjorts. Resandet med stadsbusstrafiken ökat mycket kraftigt sedan personer som är äldre än 75 år åker gratis inom kommunen.

Vård och omsorgsnämnden riskerar att ej klara två av sina tre mål. "*Verksamheter ska kännetecknas av delaktighet, valfrihet, flexibilitet och kvalitet med respekt för den enskildes integritet och självbestämmande och ge förutsättningar för ett värdigt liv*". Halvårsrapporten från Svenska Palliativregistret avseende god vård i livets slutskede, visar ett något lägre resultat jämfört med utfall för helår 2014.

Målet att "*verksamheterna ska vara attraktiva arbetsplatser med kompetenta och engagerade medarbetare som ges möjlighet till karriärutveckling*" riskerar att inte nås eftersom målen för sjukfrånvaro och frisknärvaro inte uppnås.

Utbildningsnämnden har fyra mål som de bedömer riskerar att inte klaras.

"*Det nationella uppdraget ska fullgöras med goda resultat, hög kvalitet och hög effektivitet. Kunskapsmålen ska sättas i fokus*". Betygsresultaten och andelen elever med behörighet till högre studier når inte målen. Det nya betygssystemet som användes första gången 2014 är inte helt jämförbart med det gamla varför en del är svårt att värdera årets resultat.

Målet att "*lugn, trygghet och arbetsro ska prägla våra skolor och förskolor*" riskerar att inte heller klaras. Andelen elever som känner stress mer än en gång i veckan har ökat. Skolorna har tillsammans med elever analyserat vad som orsakar stress och hur stressen ska kunna minskas. På någon skola börjar detta nu få resultat som syns i statistiken medan andra enheter har försämrat sina resultat något.

Målet att "*elever, föräldrar och personal ska ha ökade möjligheter till insyn, delaktighet och påverkan*" riskerar att inte klaras utifrån att andel elever som vill vara med och påverka inte riktigt når målvärdet.

Målet att "*lärarna ska ges möjlighet att i största möjliga utsträckning ägna sig åt pedagogiskt arbete med eleven i fokus. Rektorernas främsta uppgift är att vara pedagogisk ledare. Lärare och rektorers administrativa arbete ska begränsas*" bedöms att nämnden riskerar att inte klaras. En partssammansatt arbetsgrupp har under våren kommit med konkreta förslag på åtgärder som dock inte ännu har haft genomslag på arbetet.

Både **Barn och skolnämnd lunds stad** och **Barn och skolnämnd Lund öster** bedömer att målet "*Barngrupperna i förskolan ska i regel inte vara större än 11 för de yngre (1-2 år) barnen och 16 för de äldre (3-5 år) barnen. Antalet personal per grupp ska i regel vara 2,75*" riskerar att inte klaras. I april var det 23,6 procent av förskolorna på Barn och skolnämnd Lund Öster som klarade målet.

Resultat, prognos och ekonomisk ställning för kommunen

För den finansiella analysen används den så kallade RK-modellen. De fyra aspekterna som används benämns **Resultat** – **Kapacitet** och **Risk** – **Kontroll**. Syftet med modellen är att utifrån dessa fyra finansiella aspekter kunna identifiera problem och därigenom klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning eller inte. Innehållet är:

- Resultat: resultatanalys, investeringar
- Kapacitet: finansiell motståndskraft på lång sikt, budget, investeringsbehov
- Risk: finansiell exponering, borgensåtaganden och pensionsskuld
- Kontroll: hur finansiella målsättningar, planer och prognoser följs

Finansiellt resultat

Delårsbokslut

Ekonomiskt resultat utifrån balanskravet

Kommunens resultat enligt balanskravet redovisas till plus 19 miljoner kronor i delårsbokslutet vilket är ca 27 miljoner kronor lägre än periodens budget.

Skatteintäkter och generella statsbidrag har i resultatet och i delårsbudgeten periodiserats i efter samma fördelning som verksamhetens kostnader i förhållande till prognos respektive helårsbudget.

Delårsresultatet är 7 miljoner kronor högre än prognostiserat resultat för helåret.

Investeringar

Investeringarna de första åtta månaderna uppgick till 302 miljoner kronor, vilket är 33 procent av ramen för året och 47 procent av prognosen. 227 miljoner kronor avser servicenämnden och 25 miljoner kronor avser tekniska nämnden. Exploateringsverksamheten, som är nettot av investeringar, gatukostnadsersättning och vinst vid avyttring av mark, ger en nettoinkomst om 64 miljoner kronor per augusti. Beräknat netto för helåret är en nettoinkomst om 10 miljoner kronor.

Prognos

Ekonomiskt resultat utifrån balanskravet

Kommunens ekonomiska resultat enligt resultaträkningen beräknas bli ett överskott med 40 miljoner kronor. Resultatet enligt balanskravet beräknas bli ett överskott med 12 miljoner kronor. Då har resultatet enligt resultaträkningen minskats med 28 miljoner kronor för realisationsvinster vid försäljning av exploateringsmark. Det prognostiserade resultatet enligt balanskravet är 17 miljoner kronor lägre än budget och 37 miljoner kronor högre än 2014.

De främsta förändringarna jämfört med budget är

- högre nettokostnader för nämnderna (minus 55 miljoner kronor)
- lägre skatteintäkter (minus 27 miljoner kronor)
- högre finansnetto (plus 25 miljoner kronor)
- ej budgeterad återbetalning från AFA (plus 41 miljoner kronor)

Resultatet enligt prognosen är 14 miljoner kronor högre än prognosen per den siste mars.

Nettokostnader och skatteintäkter

- Nettokostnadsökningen för nämnderna jämfört med 2014 beräknas till 4,2 procent
- Ökning av skatteintäkter och generella statsbidrag beräknas till 4,4 procent
- Nettokostnaderna (utan jämförelsestörande poster) i förhållande till skatteintäkterna

och generella statsbidrag beräknas till 102 procent

Nyckeltalen visar att kostnaderna för kommunens verksamhet ligger något över skatteintäkterna. I prognosen ingår återbetalning från försäkringspremier med 41 miljoner kronor.

Om prognosen

Det finns viss osäkerhet kring tekniska förvaltningen som endast delvis har redovisat vinst från avslutade och delavslutade exploateringsområden. Detta påverkar dock inte resultatet enligt balanskravet.

Nämnderna

Nämndernas delårsbokslut

Nämndernas resultat per sista augusti visar på en positiv avvikelse mot periodiserad budget med 27 miljoner kronor.

Det är främst servicenämnden och vård- och omsorgsnämnden som redovisar positiv avvikelse medan det är främst socialnämnden och utbildningsnämnden som redovisar negativ avvikelse.

Nämndernas prognos

Nämnderna lämnar en helårsprognos på minus 55 miljoner kronor jämfört med budget. I mars lämnade nämnderna en prognos på minus 64 miljoner kronor så prognosen har förbättrats med 9 miljoner kronor.

De nämnder som visar störst avvikelse kommenteras nedan.

Driftsredovisning, mnkr	Utfall augusti	Budget augusti	Avvikelse augusti	Budget helår	Prognos helår	Avvikelse helår
KS/Politisk ledning	-30	-31	1	-46	-47	-1
KS/Kommunkontoret	-117	-123	6	-185	-185	0
Servicenämnden	45	15	31	23	23	0
Tekniska nämnden	-126	-124	-2	-212	-217	-6
Byggnadsnämnden	-14	-14	0	-23	-23	0
Miljönämnden	-6	-5	-1	-12	-12	0
Kultur- och fritidsnämnden	-213	-222	8	-329	-329	0
Socialnämnden	-341	-324	-17	-493	-522	-29
Vård- och omsorgsnämnden	-1 051	-1 061	10	-1 591	-1 593	-3
Utbildningsnämnden	-272	-262	-11	-424	-433	-9
Barn- och skolnämnd Lund stad	-1 041	-1 042	1	-1 633	-1 633	0
Barn- och skolnämnd Lund Öster	-412	-413	1	-643	-651	-8
Renhållningsstyrelsen	0	0	0	0	1	1
Summa nämnder	-3 578	-3 605	27	-5 566	-5 621	-55
Finansförvaltning*	3 626	3 651	-129	5 595	5 661	66
<i>*Inklusive realisationsvinst på 28 miljoner kronor</i>						

Socialnämnden

Nämnden prognostiserar ett underskott på 29 miljoner kronor. Underskottet är fördelat på

externt köpt vård, 20,5 miljoner kronor, samt försörjningsstöd, 8,5 miljoner kronor. Prognosen har försämrats med 5 miljoner kronor sedan mars, vilket förklaras med fler placeringar på privata vårdhem inom socialpsykiatri och fler placeringar inom missbruksvården. Däremot minskar kostnaderna för institutionsvård för barn. Prognosen för försörjningsstöd har förbättrats med 3,5 miljoner kronor till följd av lägre kostnader per hushåll.

De åtgärder som nämnden vidtar för att minska underskottet är bland annat att arbeta efter strategier för tidigare insatser, individuellt och kvalificerat stöd utifrån individens behov och förutsättningar samt samverkan med berörda partners. Utöver detta arbetar nämnden mer kortsiktigt med en kostnadsmedvetenhet gällande vardagsutgifter, övervägande vid tillsättning av vakanser och ställningstagande om utbildningar är nödvändiga eller kan skjutas på framtiden.

Nämnden har tidigare lyft fram att kostnadsminskningar skulle kunna nås genom en större tilldelning av bostäder för socialnämndens uppdrag.

För att komma med rätta med arbetsbelastningen och för att fortsätta utveckla en god kvalitet i verksamheten har projektet "Hållbar socialförvaltning - för medborgare och medarbetare" startats under våren 2015.

Det pågår en utredning som ska klargöra konsekvenser av tänkbara åtgärder för att nå en ekonomi i balans. I redogörelsen ska framgå vilka verksamheter som är lagstyrda och vilka som är frivilliga samt vilka ekonomiska resurser som krävs för att säkerställa lagkraven och vilka faktorer som går att påverka och inte. Utredningen ska redovisas för nämnden i oktober 2015.

För att förstärka verksamheten fick nämnden en ramökning på 20 miljoner kronor för 2015. Utvecklingen visar att dock att detta resurstillskott inte var tillräckligt.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden prognostiserar ett underskott på 9 miljoner kronor. Prognosen har försämrats med 4,9 miljoner kronor sedan mars. Prognosförsämringen har skett över alla nämndens verksamhetsområden. Nämnden lyfter bland annat fram två områden som förklaring till det ökade underskottet, nämligen kostnader för utbildningskansliets flytt, 0,3 miljoner kronor, och ändrade momsrutiner för momsersättning, 2,5 miljoner kronor.

Nämndens åtgärdsplan för att uppnå ekonomi i balans är det fortsatta arbetet med Vipans tidigare underskott, återhållsamhet samt övervägande att införa anställningsstopp. Den del av underskottet som uppstår i de interkommunala relationerna och som beror på förändringar i elevantalet kan inte regleras under innevarande år utan får regleras i kommande budget genom reviderade elevprognoser.

Barn- och skolnämnd Lund Öster

Nämnden prognostiserar ett underskott på 8,4 miljoner kronor vilket är en försämring med 6 miljoner kronor sedan i mars. Enligt regelverket för direkt skolpeng ska nämndens resultat korrigeras vid året slut för exempelvis volymavvikelser och lokalkostnader. Resultatet efter korrigeringar beräknas till minus 0,3 miljoner kronor.

Problemen med underskott i den egna verksamheten på förskolor och grundskolor kvarstår. Dessa underskott korrigeras inte enligt ovanstående utan åtgärder måste vidtas för att verksamheterna ska ha en ekonomi i balans. I år har antalet enheter som prognostiserar underskott ökat kraftigt. Nämnden anger att en bidragande orsak kan vara en urholkad elevpeng i kombination med ökade krav från myndigheter och föräldrar på en hög kvalitet i verksamheten. Åtgärder vidtas för att i möjligaste mån anpassa personalbemanningen utifrån antal barn och elever.

Teknisk nämnd

Tekniska nämndens resultat kommer efter regleringar vid årets slut beräknas till ett nollresultat.

Vård- och omsorgsnämnden

Nämnden prognostiserar ett underskott på 2,6 miljoner kronor fördelat med minus 8 miljoner kronor för SoL-verksamheten, plus 5,7 miljoner kronor för LSS-verksamheten och minus 0,3 miljoner kronor för gemensam vård- och omsorgsverksamhet. Prognosen har förbättrats sedan mars med 6,5 miljoner kronor där SoL-verksamheten, plus 4,9 miljoner kronor, och LSS-verksamheten, plus 1,9 miljoner kronor, svarar för den positiva förändringen.

Huvudförklaringarna till underskottet är ökade kostnader för hemvården och personlig assistans enligt LSS och Sfb (specialförsäkringsbalken).

Vård- och omsorgsnämnden har sedan utfallsprognosen i mars vidtagit följande åtgärder för att uppnå ekonomi i balans: att inte disponera medel för delade turer (5,4 miljoner kronor) och för träffpunktsverksamhet (1,3 miljoner kronor) samt att medel avsatta för volymförändringar i LSS-verksamheten inte disponeras full ut på grund av försenade driftsstarter (7,2 miljoner kronor). I prognosen har nämnden inte beaktat compensation för höjda sociala avgifter för unga (4 miljoner kronor) och statsbidraget för ökad bemanning i äldreomsorgen (9 miljoner kronor).

Serviceämnden

Nämnden prognostiserar ett resultat på 23,1 miljoner kronor, vilket är en förbättring med 20 miljoner kronor sedan i mars. Nämnden uppnår därmed sitt resultatkrav. Prognosförbättringen förklaras med att kostnader som tidigare har belastat driften har flyttats till investeringsredovisningen, vilket är i linje med gällande redovisningsregler. Avvikelse mellan drift- och investering kan även uppkomma i takt med att redovisningen anpassas till det nya regelverket kring komponentavskrivning.

Nämnden har under flera år påtalat att avsatta medel för underhåll av kommunens fastigheter bör öka. Kommunfullmäktige har beslutat att under en sexårsperiod tillföra sammanlagt 460 miljoner kronor i servicenämndens driftbudget (60 miljoner år 2014 och 80 miljoner årligen fram till 2019) för att vidta åtgärder för att säkerställa en god inomhusmiljö i några specifika fastigheter. Kommunfullmäktige förväntas i september besluta enligt kommunstyrelsens förslag, att låta servicenämnden omdisponera medel inom sin ram, som mest 20 miljoner kronor, för att kunna vidta även andra prioriterade underhållsåtgärder. Det är dock viktigt att säkerställa att åtgärderna i inomhusmiljöprojektet vidtas, om än i något annan takt än planerat. Nämnden ska i sina prognoser tydliggöra vilka effekter omprioriteringarna medför för inomhusmiljöprojektet samt hur 2015 års drift- respektive investeringsredovisning påverkas.

Åtgärder vid avvikelse

De nämnder som räknade med ett underskott vid årets slut vid prognosen per den sista mars har lämnat åtgärdsplaner till kommunstyrelsen. Sammanfattningsvis medför planerna, med undantag för servicenämndens, inte någon nämnvärd förbättring av prognosen för 2015 eftersom flera åtgärder redan är invägda i helårsprognosen. Servicenämnden, vård- och omsorgsnämnden och socialnämnden ska under hösten redogöra för sin ekonomiska situation och sina åtgärder för kommunstyrelsens arbetsutskott.

På sammanträdet i september behandlade kommunstyrelsen nämndernas åtgärdsplaner. I sitt beslut betonar kommunstyrelsen vikten av att åtgärder vidtas för att uppnå en ekonomi i balans. Mot bakgrund av kommunens totala ekonomiska förutsättningar krävs det att nämnderna konkretiserar sina åtgärdsplaner och genomför dessa för att anpassa verksamheten inom given ekonomisk ram, även om vissa åtgärder ger ekonomiska effekter först på längre

sikt.

Kommunstyrelsen beslutade att uppmana samtliga nämnder och styrelser till allmän återhållsamhet under 2015 samt att nämnder som beräknar en negativ budgetavvikelse vidtar åtgärder för att uppnå en ekonomi i balans.

Riktade statsbidrag

De riktade statsbidragen tenderar att bli fler och det finns ett behov av att få en samlad bild av vilka riktade statsbidrag som tillfaller kommunen. De riktade statsbidragen avser att finansiera ett specifikt ändamål eller uppdrag och måste användas till det. Kommunen ansöker själv om de riktade statsbidragen, till skillnad från de generella statsbidragen som delas ut till kommunen med automatik.

Helårsprognoser uppgår till drygt 33 miljoner kronor. Det är marginellt lägre än vad som rapporterades i prognosen per den siste mars.

Under sensommaren har vård- och omsorgsnämnden och skolnämnderna sökt statsbidrag där beslut om tilldelning inte ännu har fattats.

Vård- och omsorgsmännen har ansökt om *stimulansmedel för ökad bemanning inom äldre vården* (9 miljoner kronor för 2015). Skolnämnderna har ansökt två statsbidrag, *bidrag för mindre barngrupper i förskolan* (10,5 miljoner kronor för läsåret 2015/2016) och *lågstadiesatsningen* (28,8 miljoner kronor för läsåret 2015/2016).

Finansförvaltningen

Gemensamma verksamhetskostnader

Gemensamma verksamhetskostnader bedöms ge ett överskott med 74,8 miljoner kronor mot budgeterat. Bakgrunden till detta överskott är dels återbetalning av erlagda premier för år 2004 från AFA Försäkring (41 miljoner kronor) och dels vinst vid försäljning av exploateringsmark (28 miljoner kronor). Återbetalningen från AFA är 41 miljoner kronor för Lunds kommuns räkning. Överskott för reserverade medel bedöms uppgå till drygt 11 miljoner kronor. Merparten, 10 miljoner kronor, beror på att driftmedel för nya och ombyggda förskole- och skollokaler inte blir färdiga i den takt som planerats. Den sammantagna prognosen för de pensioner som redovisas som verksamhetens nettokostnader är minus 18,1 miljoner kronor jämfört med budget.

Skatteintäkter, kommunalekonomisk utjämning och generella statsbidrag

Dessa intäkter är budgeterade till 5 443 miljoner kronor och beräknas ge ett underskott med 36 miljoner kronor. Prognosen bygger på SKL:s senaste uppgifter från augusti.

Riksdagen fattade i juni beslut om att ungdomsrabatten på arbetsgivaravgifterna, kommer att tas bort i två steg. Som en kompensation för de ökade kostnaderna betalas ett särskilt statsbidrag ut till kommuner och landsting under 2015. För Lunds del är det 8,7 miljoner kronor vilket i delårsrapporten lyfts fram som en positiv avvikelse på finansförvaltningen. Verksamheten kommer å andra sidan att få ökade kostnader, vilket berörda nämnder har lyft fram som en negativ budgetavvikelse i sina prognoser. Kommunstyrelsen föreslår i ett ärende till kommunfullmäktige i oktober att statsbidraget ska delas ut till nämnderna som kompensation för deras ökade kostnader.

Finansiella kostnader

Den ingående nettolåneskulden uppgick till 1 834 miljoner kronor. Vid årets slut bedöms denna uppgå till cirka 2 236 miljoner kronor. Räntenivåerna har fortsatt att sjunka under året och är för närvarande betydligt lägre än vad som bedömdes i samband med budgetarbetet. Detta leder till en bedömning att de finansiella kostnaderna blir 18,4 miljoner kronor lägre under 2015 än vad som budgeterades.

Finansiella intäkter

De finansiella intäkterna blir 7,5 miljoner kronor högre än vad som budgeterades. Den stora anledningen till detta är att Krafringens utdelning under året blev högre än förväntat.

Självfinansiering av investeringar

Självfinansieringsgraden beskriver hur medel från den löpande verksamheten täcker investeringsverksamheten. Efter åtta månader täcks 32 procent av investeringarna med egna medel. Självfinansieringsgraden 2014 var 43 procent.

Volymavräkning som regleras i samband med bokslutsberedningen

Direkt skolpeng

Enligt regelverket för direkt skolpeng ska de två barn- och skolnämnderna kompenseras för faktiskt antal placerade barn och elever jämfört med vad som finns i deras budgetram. Regleringen av nämndernas resultat görs i samband med bokslutsberedningen. Prognosen tyder på att skolpengen totalt sett kommer att hållas inom budgeterade 1,7 miljarder kronor. År 2014 var kompensationen för volymavvikelsen minus 5 miljoner kronor eller minus 0,3 procent av den direkta skolpengen.

Totalt antal placerade barn och elever jämfört med budget framgår av nedanstående tabell:

Antal barn/elever	Budget	Prognos	Avvikelse
Förskola	6 187	6 173	-14
Grundskola	12 297	12 223	-74
Fritidshem/fritidsklubb	6 697	6 789	+92

LSS-verksamheten

Vård- och omsorgsnämndens budgetram för LSS-verksamheten baseras på antalet brukare enligt den planering som är redovisad i budgeten. I samband med bokslutsberedningen jämförs planerat antal insatser med faktiskt inrapporterade och en kompensation beräknas. Prognosen tyder på att det blir färre antal insatser än budgeterat. Skillnaden kommer att regleras mot vård- och omsorgsnämndens totala budgetavvikelse.

Tabellen nedan visar prognosen på antal brukare jämfört med budget:

Verksamhet	Budget	Prognos	Avvikelse
Boende	304	304	0
Daglig verksamhet	393	379	-14
Personlig assistans	199	216	17
Övriga LSS-insatser	644	502	-142
Totalt	1 540	1 401	-139

Investeringsprojekt

Nämndernas investeringar beräknas uppgå till 638 miljoner kronor inräknat exploateringsverksamheten, vilket är 294 miljoner kronor lägre än investeringsramen på 932 miljoner kronor.

De nämnder som visar störst avvikelse kommenteras nedan.

Investeringsredovisning, mnkr	Utfall augusti	Budget 2015	Prognos 2015	Avvikelse helår
KS/Politisk ledning	1,2	19,8	10,0	9,8
KS/Kommunkontoret	4,7	7,9	7,9	0,0
Servicenämnden	226,5	712,5	470,6	241,9
Servicenämnden - fastighetstransaktioner				0,0
Tekniska nämnden - skattefinansierade investeringar	25,3	34,7	33,6	1,1
Teknisk nämnd - infrastrukturinvesteringar		24,8	9,2	15,6
Teknisk nämnd - spårväginvesteringar		0,0	0,3	-0,3
Teknisk nämnd - strategiska markförvärv		26,0	20,0	6,0
Byggnadsnämnden	0,7	0,0	0,1	-0,1
Miljönämnd	0	0,0	0,0	0,0
Kultur- och fritidsnämnd	9,7	35,2	31,7	3,5
Socialnämnd	1,4	3,5	2,5	1,0
Vård- och omsorgsnämnd	3,6	6,9	6,9	0,0
Utbildningsnämnd	3,9	8,1	4,1	4,0
Barn- och skolnämnd Lund Stad	2,4	8,5	8,0	0,5
Barn- och skolnämnd Lund Öster	3,6	3,0	4,8	-1,8
Renhållningsstyrelsen	17,7	38,0	38,3	-0,3
Finansförvaltningen	1,2	0,0	0,0	0,0
Summa nämnder	301,9	928,9	648,0	280,9
Exploatering till investering, gator	60,5	2,5*	-10,3*	12,8
Summa till anläggningstillgångar	362,4	931,4	637,7	293,7
Exploatering till långfristiga skulder	-96,7			
Summa investeringsredovisning	265,7			
Exploatering till resultaträkning	-28,0			
Summa investerings- och exploateringsredovisning	237,7			

* Avser samtliga exploateringar.

Servicenämnden

Investeringsramen uppgår till 712,5 miljoner kronor. Prognostiserad avvikelse uppgår till 241,9 miljoner kronor och förklaras med senarelagda beställningar, främst från barn- och skolnämnd Lunds stad, samt förseningar i vissa detaljplaner och planändringar.

Tekniska nämnden

Nämndens investeringsram uppgår till 88,1 miljoner kronor. Prognostiserad avvikelse uppgår till 35,2 miljoner kronor vilket förklaras med tidsförskjutningar, främst inom infrastrukturprojekten, strategiska markförvärv och exploatering.

Politisk ledning

Investeringsramen uppgår till 19,8 miljoner kronor fördelat på 17,8 miljoner kronor för kommunstyrelsen, främst avseende inventarier som barn- och skolnämnderna kan avropa vid färdigställande av nya förskolor och skolor, samt 2 miljoner kronor för Habostyrelsen. Prognostiserad avvikelse uppgår till 9,8 miljoner kronor till följd av tidsförskjutning av skolbyggnader samt att Habostyrelsen har senarelagt inköp av buss.

Finansiell kapacitet

Delårsbokslut

Soliditet

Soliditeten uppgick i augusti till 38 procent, vilket är två procentenheter lägre än i bokslut 2014. Förändringen beror på ökade anläggningstillgångar (materiella anläggningstillgångar och långfristiga fordringar) och ökad upplåning.

Skulder

De långfristiga skulderna uppgick till 4,6 miljarder kronor där låneskulden är den dominerande. De kortfristiga skulderna uppgick till 2,0 miljarder kronor. Skulderna uppgår därmed till 6,5 miljarder kronor, en ökning med 0,7 miljarder kronor sedan årsskiftet. Nettolåneskulden uppgår per augusti till 2,0 miljarder kronor.

Prognos

Investeringar

Investeringar i materiella och finansiella anläggningstillgångar prognostiseras till 636 miljoner kronor under 2015.

Finansiella skulder

Nettolåneskulden uppgick vid årets ingång till 1 834 miljoner kronor. Denna bedöms öka till 2 236 miljoner kronor vid årets slut.

Finansiell risk

Prognos

Betalningsförmåga

Den finansiella beredskapen hanteras på kort sikt med en checkräkningskredit. Kommunen har som mål att hålla en låg kassalikviditet samtidigt som man minimerar låneskulden. Kommunen har försäkrat sig om omfattande kreditlöften, vilket gör att kommunen kan uppfylla sina betalningsförpliktelser.

Bedömning: Risknivån för kortsiktig betalningsoförmåga är låg

Borgensåtagande

Kommunens borgensåtagande uppgick vid senaste årsskiftet till 1 800 miljoner kronor. Den största andelen avsåg LKF, kommunens helägda fastighetsbolag. Bolaget har en stabil ekonomi med nästan hundra procentig uthyrningsgrad. Under 2015 har borgensåtagandet till LKF minskat med 500 miljoner kronor. Detta beror på att ett obligationslån som tidigare var upptaget i LKFs namn har ersatts av ett lån från kommunen (se Utlåning). Detta innebär att

kommunens borgensåtagande under året har minskat till 1 300 miljoner kronor.

Kommunens avtal om kommunal borgen med LKF gäller tills vidare och kan sägas upp av endera parten med 12 månaders uppsägningstid. Borgensramen uppgår till 5 000 miljoner kronor och inkluderar även vidareutlåning (se Utlåning) samt LKFs utnyttjande av koncernkontokrediterna.

Övriga kommunala borgensåtaganden avser Sydvatten AB och en liten del avser diverse föreningar. Sydvatten AB anses även ha en god ekonomisk ställning.

Bedömning: Risknivån är låg

Utlåning

Kommunen kan vidareförmedla lån, som alternativ till kommunal borgen, till bolag inom kommunkoncernen. Sammanlagd vidareutlåning till LKF är 2 350 miljoner kronor. Av denna vidareutlåning är 550 miljoner kronor upplånade inom certifikatprogrammet, dvs löptid under ett år, och 1 800 miljoner kronor upplånade i form av obligationer med längre löptider (1 100 miljoner kronor inom MTN-programmet och 700 miljoner kronor som private placement).

Kommunen har även en utlåning till VA Syd på 522,5 miljoner kronor. Övrig utlåning är 68,8 miljoner kronor till Fastighets AB Lund Arena, SVS AB och diverse föreningar.

Bedömning: Risknivån är låg

Finansiell kontroll

Delårsbokslut /prognos

Kommunfullmäktige har tre finansiella mål för god ekonomisk hushållning:

Resultatmål: Under den senaste treårsperioden ska kommunen ha ett genomsnittligt positivt resultat (jämfört med kommunallagens balanskrav) som minst uppgår till 2 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning.

Efter 8 månader ska resultatet uppgå till 69 miljoner kronor, Resultatet var 19 miljoner kronor.

För att uppnå målet 2015 krävs ett årsresultat på 108 miljoner kronor. Det prognostiserade resultatet är 12 miljoner kronor.

Bedömning: Riskerar att ej klara målet.

Investeringsmål: Nettoinvesteringarna får under den senaste treårsperioden i genomsnitt uppgå till högst 12 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning.

Efter 8 månader ligger investeringarna på 9 procent.

Utifrån prognosen nås inte målet eftersom nivån beräknas ligga på 13,8 procent.

Bedömning: Riskerar att ej klara målet.

Skuldmål: Långsiktigt ska kommunens låneskuld per invånare inte överstiga det vägda medelvärdet för landets samtliga kommuner (2014: 21 900 kronor per invånare).

Låneskulden beräknas vid årsskiftet uppgå 2 236 miljoner kronor, vilket motsvarar drygt 19 000 kronor per invånare.

Bedömning: Klarar målet.

Budgetdisciplin

Budgetdisciplin och prognoser

Hur budget och utfall överensstämmer är ett mått på den kontroll kommunen har över den egna ekonomiska utvecklingen.

I prognosen per den siste mars 2015 beräknades årets resultat enligt balanskravet till minus 2 miljoner kronor, varav nämndernas prognos var minus 64 miljoner kronor. I detta delårsbokslut har den ekonomiska situationen förbättrats och årets resultat beräknas enligt balanskravet till plus 12 miljoner kronor, varav nämndernas prognos uppgår till minus 55 miljoner kronor.

Det kan skönjas en viss försiktighet i nämndernas prognosinlämnande under året. För 2014 uppgick nämndernas prognos till minus 46 miljoner kronor per siste mars. Det slutliga utfallet hamnade på minus 2 miljoner kronor, en förbättring med 44 miljoner kronor. Denna försiktighet fanns även 2013 då prognosen förbättrades med 33 miljoner kronor från prognosen per siste mars till årsbokslutet.

Konsekvenser för 2016 och framöver

Sedan budgetbeslutet i juni har det framkommit några faktorer som försämrar kommunens ekonomi med cirka 100 miljoner kronor vilket är ofinansierat i budgeten från och med 2016:

Skatter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning, -47 mnkr

Enligt den prognos som Sveriges Kommuner och Landsting gjorde i augusti, försämrar skatteunderlagsutvecklingen jämfört med antagandet i budgeten, vilket medför en minskad intäkt med -7 mnkr.

Befolkningsökningen år 2016 riskerar att inte nå upp till den budgeterade nivån 1,3 % eller 1 524 personer. Detta beror på att Skatteverket under våren 2015 har utrett personer som är folkbokförda i en kommun men saknar uppehållstillstånd vilket har lett till att utvandringen från Lund har ökat markant. Den faktiska befolkningen blir känd först i januari 2016. Ett antagande om en befolkningsökning med 700 personer istället för 1 500 ger cirka -40 mnkr i minskade skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning 2016.

Försörjningsstöd och externt köpt vård -27 mnkr

Kostnaderna för försörjningsstöd och externt köpt vård förväntas ligga kvar på ungefär samma nivå 2016 som 2015. I 2016 års budget har inga resurser tillförts för detta och det kan därför antas att socialnämnden kommer att ha en negativ budgetavvikelse med ungefär -25 miljoner kronor 2016.

Riktade statsbidrag för lågstadiesatsningen, -21 mnkr

Kommunen har ansökt om statsbidraget som uppgår till 21 miljoner kronor. Bedömningen är att saknas medel i 2016 års budget för att kommunen ska kunna möta motprestationskraven. I barn- och skolnämndernas ramar ligger redan de 21 miljoner kronorna i riktade statsbidrag som en del i basfinansieringen för att klara nuvarande verksamhet i 2016 års prisnivå. För att

en höjd personaltäthet i årskurserna F-3 ska kunna säkerställas, krävs att statsbidragen tillfaller verksamheten utöver nuvarande ram.

Effektivisering med utökad kvalitet, -5 mnkr

På finansförvaltningen finns i 2016 års budget en ofördelad effektiviseringspost med 5 miljoner kronor.

Resultat, prognos och ekonomisk ställning för kommunens samlade verksamhet

Gemensam förvaltningsberättelse

Delårsrapporten omfattar också en gemensam förvaltningsberättelse innehållande en översikt av utvecklingen av kommunens samlade verksamhet. Med samlad verksamhet menas den verksamhet kommunen bedriver i kommunkoncernen och i uppdragsföretag.

Kommunkoncernen omfattar den kommunala förvaltningsorganisationen och kommunens koncernföretag. För kommunkoncernen upprättas sammanställda räkenskaper i delårsrapporten. Ett uppdragsföretag är en annan juridisk person till vilken kommunen med stöd av kommunallagen överlämnat hanteringen av en kommunal angelägenhet men där överlämnandet skett utan att ett betydande inflytande erhållits. Uppdragsföretag är dels företag där kommunens röstandelar understiger 20 procent (benämns som andra samägda företag), dels företag som helt ägs av andra juridiska personer och till vilka kommunen överlämnat vården av en kommunal angelägenhet (kommunala entreprenader).

Syftet med den gemensamma förvaltningsberättelsen och de sammanställda räkenskaperna är att ge en helhetsbild av kommunens ekonomi och åtaganden. Inom koncernföretagen finns verksamheter som dels bedrivs i aktiebolagsform dels i kommunalförbund. Några av bolagen är helägda av Lunds kommun.

Kommunala koncernföretag

I följande företag och kommunalförbund var kommunens andel över 20 procent och därmed räknas de in i de sammanställda räkenskaperna. Är röstandelen över 50 procent benämns de dotterföretag och är röstandelen mellan 20 och 50 procent benämns de intresseföretag:

Dotterföretag:

- Lunds Kommuns Fastighets AB, helägt
- Lunds Kommuns Parkerings AB, helägt
- Krafringen AB (holdingbolag för Krafringen Energi AB), 82,39 procent av rösterna. Krafringen Energi AB är moderföretag till en antal bolag och upprättar egen koncernredovisning.

Intresseföretag:

- Kommunalförbundet Räddningstjänst Syd där kommunens andel är 22 procent.

Konsoliderat intresseföretag trots ägarandel under 20 procent

- Kommunalförbundet VA Syd, där kommunens andel är 18,7%.

Kommunalförbunden ska enligt kommunallagen lämna en redogörelse över begreppet ”god ekonomisk hushållning” med uppföljning av finansiella och verksamhetsmässiga mål.

Omfattning av verksamheten

Nedan redovisas uppgifter om verksamheten (siffrorna avser 2014):

Krafringen Energi AB:

Krafringen Energi AB är en energikoncern vars yttersta ägare är Lund, Eslöv, Hörby och Lomma kommuner. Lunds kommun är majoritetsägare med 82,39 procent av rösterna.

Verksamheten omfattar produktion, distribution och försäljning av el, gas, värme och kyla samt energirelaterade tjänster inom service, kommunikation och entreprenader.

Nettoomsättningens fördelning på väsentliga intäktslag är följande:

- El och Eldistribution 1 365 miljoner kronor
- Fjärrvärme och fjärrkyla 762 miljoner kronor
- Gas för 194 miljoner kronor
- Entreprenader 91 miljoner kronor
- Övrigt 57 miljoner kronor

Lunds kommuns Fastighets AB: Äger och förvaltar drygt 9 000 bostadslägenheter.

Lunds kommuns Parkerings AB: Äger och förvaltar 7 parkeringshus med sammanlagt cirka 3 100 parkeringsplatser, därutöver cirka 3 200 hyrda eller arrenderade parkeringsplatser.

Räddningstjänst Syd: Räddningstjänst för Lund, Malmö, Eslöv, Kävlinge, Burlöv kommuner. De ingående kommunerna har en befolkning på cirka 500 000 invånare.

VA SYD: Vatten- och avloppsverksamheten för Lund, Malmö, Burlöv och Eslövs kommuner. I VA SYD finns separat resultaträkning för respektive kommun medan balansräkningen är åtskild för anläggningstillgångar och för övriga poster uppdelad med 18,7 procent för Lund.

Fastighets AB Lund Arena (dotterbolag), Nordrike 4 Fastighets AB (dotterbolag) och Science Village Scandinavia AB (intressebolag): Ägs helt eller delvis av Lunds kommun men räknas inte in i de sammanställda räkenskaperna på grund av att dess andel av omsättning och omslutning är mindre än två procent av den kommunala förvaltningens omslutning. Fastighets AB Lund Arena äger Arena-fastigheten och Nordrike 4 Fastighets AB äger Östervångskolan. Science Village Scandinavia AB ägs tillsammans med Lunds Universitet och Region Skåne i syfte att utveckla området mellan European Spallation Source (ESS) och Max 4.

Väsentliga händelser, mål och resultat

Kraftringen Energi AB

Årets händelser

I samverkan med Lunds kommun har arbetet med att byta ut äldre fjärrvärmeledningar fortsatt. Omprioriteringar i stadsplanering och investeringsplaner möjliggör nu att flera större ledningar kan bytas ut snabbare än planerat.

Den nya fjärrvärmeledningen mellan Lund/Lomma/Eslöv och Landskrona/ Helsingborg kommer att invigas före 2015 års utgång. Med ledningen i drift kommer koldioxidutsläppen att sänkas och även optimera de sammankopplade produktionsanläggningarna.

Standard & Poors bekräftade i början av året bolagets rating, BBB+/Stable/A-2.

Mål och resultat

Kraftringens resultatbudget för 2015 uppgår till 220 miljoner kronor (resultat efter finansiella poster) med en investeringsplan på 559 miljoner kronor. Utfall till och med augusti visar ett resultat väsentligt bättre än budget. Den positiva utvecklingen beror på lägre kostnader för distribution och produktion av energi samt högre marginal och volym på avtalssegmentet el.

Prognos

Förutsatt normala energiflöden och produktionsförbättringar under tertial 3 bedöms helårsresultatet till ca 290 mkr.

Lunds Kommuns Fastighets AB

Årets händelser

Under årets första åtta månader har nio lägenheter färdigställts. Byggstart har skett för ytterligare 345 bostäder. Dessutom har projektering inletts för 290 lägenheter, där preliminär byggstart är under 2016.

Renoverings- och ombyggnadsarbeten har under våren skett i ett pilotprojekt för 23 lägenheter på Linero. Planering pågår för att kunna starta en större etapp av renoverings- och ombyggnadsarbeten till våren 2016. Dessutom pågår en renovering av 72 lägenheter på Klosters Fälad.

Under året har två fastighetsbolag förvärvats för sammanlagt cirka 17 miljoner kronor. Fusion av bolagen beräknas ske vid årsskiftet.

Mål

Uthyrningsläget för både bostäder och lokaler är fortsatt mycket gott. Efterfrågan är fortsatt hög.

Ekonomiskt resultat

Periodens resultat före bokslutsdispositioner och skatt uppgår till 77 miljoner kronor. Driftnettot (Resultat före avskrivningar) är 236 miljoner kronor, vilket är i nivå med budget för de första åtta månaderna.

Prognostiserat resultat före skatt beräknas bli 94 miljoner kronor vilket är knappt 3 miljoner kronor lägre än budget.

Räddningstjänsten Syd

Årets händelser

2015 är det fjärde och sista verksamhetsåret där förbundet arbetar efter de målsättningar och utvecklingsinriktningar som direktionen fastställt i handlingsprogrammet för perioden 2012-2015. Ett nytt handlingsprogram är under framtagande för perioden 2016-2019 och är nu utsänt för remiss till medlemskommunerna och andra intressenter.

Mål

Stora delar av verksamheten löper på enligt inriktningar och mål som anges i verksamhetsplanen för 2015. En viss ökning av de vanligaste olyckstyperna likaså av totala antalet utryckning kan konstateras. Vidare förutspås en fortsatt stabil utveckling av den enskildes förmåga att förebygga olyckor. Kampanjer informations- och utbildningsinsatser bedrivs på bred front i förbundet. Arbetet med ökade riktade hembesök fortsätter.

Resultat och prognos

Delårsresultatet uppvisar ett överskott om 5,6 miljoner kronor. Bidragande orsak till detta är KPAs uppdatering av pensionsskuldsberäkningen för den särskilda avtalspensionen till förbundets utryckande personal där uppdaterade ränte- och basbeloppsantaganden mm har minskat skulden. Till detta kommer en del budgeterade kostnader som kommer att falla ut först senare i år.

För 2015 som helhet prognostiseras ett överskott på 1,9 miljoner kronor jämfört med budgeterat överskott på 0,2 miljoner kronor. Överskottet beror på pensionsskuldsberäkningen.

Lunds kommuns Parkerings AB

Händelser

Under året har den satsningen på energibesparande åtgärder fortsatt. Arbetet med att byta ut gammal belysning mot modern LED pågår i parkeringshuset Lund C och kommer att vara klart under hösten. Under våren har en solcellsanläggning projekterats till taket av parkeringshuset Dammgården. Anläggningen beräknas producera 85-90% av parkeringshusets totala förbrukning och ska stå klar under hösten 2015.

Mål

De viktigaste målen för 2015 är

- att nå budgeterat resultat
- att genomföra en belyningsentreprenad i Lund C
- att genomföra ett solcellsprojekt på Dammgården
- att erhålla godkänt resultat vid intern miljörevision.

Måluppfyllelsen ser god ut för 2014.

Resultat

Periodens resultat uppgick till 3,5 miljoner kronor. Prognosen ligger på samma nivå, vilket överträffar budgeterat resultat.

VA SYD

Förbundet sårredovisar Lunds kommuns andel av resultaträkningen. Lunds andel i förbundet är 18,7 procent (Malmö 70 procent). Resultatet bokförs som en långfristig skuld till VA-kollektivet.

Kommunala uppdragsföretag

Andra samägda företag

Kommunen har ägarandelar i några andra bolag (procentuell ägarandel):

- Sydvatten AB 12,87 %
- SYSAV, Sydsåånes avfallsbolag 15 %
- Försåkringsbolaget Kommunassurans 7,78 %

Sydvattens största ägare var Malmö kommun med 34 procent av aktierna. 15 sydsåånska kommuner ägde företaget. Företaget distribuerar dricksvatten till ägarkommunerna. Kommunen är representerad i styrelsen och i en ekonomidelegation till styrelsen. Sydvatten har god ekonomi.

SYSAV ägs av 14 sydsåånska kommuner. Företaget tar hand om avfallet som samlas in och behandlar varje avfallsslag på bästa möjliga miljöriktiga sätt. Så mycket som möjligt återvinns.

Kommunassurans Syd Försåkrings AB erbjuder sina ägare sak- och ansvarsförsåkringar.

Finansiellt resultat och kapacitet

Delår

Resultat för de ingående bolagen framgår av ovanstående text om respektive bolag.

Prognos

Resultatet före bokslutsdispositioner och skatt för kommunens samlade verksamhet beråknas till 309 miljoner kronor (270 miljoner kronor föregående år). Resultatet efter skatt beråknas till 235 miljoner kronor (204 miljoner kronor föregående år).

Energiförsåljning svarar för drygt 50 procent av de totala verksamhetsintåktena.

Bedömning av ekonomiskt resultat och stållning

Samtliga bolag och kommunalförbund har goda resultat och en god ekonomisk stållning.

Finansiell risk och kontroll

Ekonomisk stållning för de ingående bolagen framgår av ovanstående text om respektive bolag.

Kommunens styrning av bolagen sker genom långsiktiga beslut avseende:

- Målsättningar och avkastningskrav etc.
- Policybeslut för varje bolag. Innan bolagsstyrelsen fattar beslut i ärenden av principiell karaktär ska kommunfullmäktige yttra sig.
- Samråd mellan kommunstyrelsen och respektive bolagsledning.

Upplysningar om redovisningsprinciper

Lunds kommun följer KRL, Kommunal redovisningslag, och rekommendationer som lämnas av RKR, Rådet för Kommunal Redovisning, på alla punkter. Samma redovisningsprinciper och beräkningsmetoder har använts i delårsrapporten som i den senaste årsredovisningen.

Den sammanställda redovisningen omfattar Lunds kommun och de juridiska personer i vilka kommunen har ett betydande inflytande. Med detta menas att kommunen innehar minst 20 procent av rösterna i denna juridiska person. VA SYD ingår trots att ägarandelen är 18,7 procent. Där har kommunen förvaltningsansvar men det bedrivs i ett bolag ägt av flera kommuner. Fastighets AB Arenan, Science Village Scandinavia AB och Nordrike 4 Fastighets AB, har inte tagits med i enlighet med rekommendation nummer 8.2 om sammanställd redovisning, då omsättningen understiger två procent av kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag.

En avsättning redovisas för återställande av avfallsdeponier.

Komponentavskrivning har inte börjat tillämpas ännu. Arbetet för att fastställa lämpliga komponenter, nyttjandeperioder för olika komponenter och gränsen mellan underhållskostnad och investering har fortsatt under året. Dessutom ska klargöras övergången från nuvarande redovisning till komponentmetod.

De enda betydande säsongsvariationer som förekommer i redovisningen är aktieutdelningen från Krafringen på 54 miljoner kronor som detta år inflöt i juni månad.

Bilagor

Finansiella rapporter

Nämndernas delårsrapporter

Finansiella rapporter

Resultaträkning

RESULTATRÄKNING tertial 2								
miljoner kronor								
	Kommunen					Koncernen		
	2015			2014		2015		2014
	Augus ti	Progn os	Budge t	Augus ti	Helår	Augus ti	Progn os	Helår
Verksamhetens intäkter	966	1 426	4 363	2 074	1 386	2 844	4 612	4 263
Verksamhetens kostnader	-4 279	-6 635	-9 510	-5 324	-6 370	-5 525	-8 912	-8 377
Avskrivningar	-196	-312	-317	-176	-275	-465	-708	-659
Jämförelsestörande poster	28	69		16	28	28	69	14
Verksamhetens nettokostnader	-3 481	-5 452	-5 464	-3 410	-5 231	-3 118	-4 939	-4 759
Skatteintäkter	3 228	5 070	5 089	3 141	4 845	3 228	5 070	4 845
Generella statsbidrag	220	346	354	236	342	220	346	342
Finansiella intäkter	104	110	103	87	99	7	5	17
Finansiella kostnader	-23	-34	-52	-29	-41	-111	-173	-175
Resultat före extraordinära poster	47	40	29	25	14	226	309	270
Skatt	0	0	0	0	0	-54	-74	-66
Extraordinära poster	0	0	0	0	0	0	0	0
Extraordinära kostnader	0	0	0	0	0	0	0	0
Årets resultat	47	40	29	25	14	172	235	204
Avräkning mot balanskravet	-28	-28		-16	-39			
Årets resultat mot balanskravet	19	12	29	9	-25			

Kassaflödesanalys

KASSAFLÖDESANALYS delårsrapport 2			
miljoner kronor			
	Kommunen		
	2015	2014	
	Augusti	Augusti	Helår
Den löpande verksamheten			
Årets resultat	47	25	14
- Justering för övriga ej likvidpåverkande poster	214	167	283
Medel från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital	261	192	297
Förändring lager, exploateringsverksamhet	0	0	-21
Förändring kortfristiga fordringar	-47	88	50
Förändring kortfristiga skulder	-125	-95	44
Medel från löpande verksamhet	89	185	370
Investeringsverksamheten			
Förvärv immateriella tillgångar	-4	0	-8
Förvärv materiella tillgångar	-358	-638	-823
Sålda materiella tillgångar		16	20
Investeringsbidrag, gatukostnadsersättningar	97		29
Bidrag till statlig infrastruktur			-19
Förändring finansiella anl.tillgångar	-1	-61	-56
Medel från investeringsverksamhet	-266	-683	-856
Finansieringsverksamheten			
Nyupptagna långfristiga lån /amortering	820	791	1 341
Nyupptagna kortfristiga lån /amortering	0	200	-250
Fordran avseende förmedlade lån	-662	-500	-50
Långfristig utlåning	0	14	-527
Medel från finansieringsverksamhet	158	505	514
Förändring av likvida medel	-19	7	28
Likvida medel vid årets början	34	6	6
Likvida medel vid periodens slut	15	13	34

Balansräkning

BALANSRÄKNING delårsrapport 2				
miljoner kronor				
	Kommunen		Koncernen	
	2015	2014	2015	2014
	Augusti	Utg. balans	Augusti	Utg. balans
Immateriella anläggningstillgångar	13	9	209	216
Materiella anläggningstillgångar	5 447	5 289	15 052	14 623
Finansiella anläggningstillgångar	2 007	2 005	303	290
Långfristiga fordringar	2 424	1 762	115	88
Bidrag till statlig infrastruktur	18	19	18	19
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	9 910	9 084	15 696	15 236
Förråd, lager, exploateringsfastigh.	220	220	277	292
Kortfristiga fordringar	992	940	847	965
Kortfristiga placeringar	121	125	136	133
Kassa och bank	15	34	315	336
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR	1 348	1 319	1 575	1 725
TILLGÅNGAR	11 258	10 403	17 270	16 961
Årets resultat	47	14	172	204
Resultatutjämningsreserv	220	220	220	220
Övrigt eget kapital	3 983	3 969	5 299	5 103
EGET KAPITAL	4 250	4 203	5 691	5 527
Avsättn. pensioner o likn.	421	406	460	444
Andra avsättningar	42	36	621	622
AVSÄTTNINGAR	463	441	1 081	1 067
Långfristiga skulder	4 558	3 647	7 052	6 667
Kortfristiga skulder	1 986	2 111	3 446	3 700
SUMMA SKULDER	6 544	5 759	10 449	10 367
SKULDER O EGET KAPITAL	11 258	10 403	17 270	16 961
Soliditet inklusive hela pensionskulden	16%	16%		
Pensionskuld intjänad före 1998	2 414	2 569		
Soliditet utom pensionskuld *	38%	40%		
* intjänad före 1998				

Bilaga

Liknande kommuner

SKL, Sveriges kommuner och landsting, har definierat kommuner med liknande struktur inom varje verksamhetsområde. I urvalet ingår invånarantal, strukturjusterad standardkostnad per invånare och verksamhetsområde. För äldreomsorg har också hänsyn tagits till huvudmannskapet för hemsjukvård. Urvalet av likakommuner på övergripande nivå har också hänsyn tagits till skattekraften.

Nedan uppställning gäller Liknande kommuner 2014.

Liknande kommuner Individ och familjeomsorg	Umeå Halmstad Växjö Borås	Nacka Jönköping Skellefte
Liknande kommuner Grundskola	Umeå Gävle Helsingborg Norrköping	Halmstad Borås Jönköping
Liknande kommuner Gymnasieskola	Umeå Borås Karlstad Jönköping	Halmstad Sundsvall Helsingborg
Liknande kommuner LSS	Sundsvall Jönköping Halmstad Umeå	Eskilstuna Gävle Borås
Liknande kommuner Äldreomsorg	Umeå Växjö Jönköping Norrköping	Kungsbacka Örebro Borås
Liknande kommuner förskola/skolbarnsomsorg	Umeå Sundsvall Borås Västerås	Gävle Halmstad Eskilstuna
Liknande kommuner övergripande	Umeå Borås Jönköping Norrköping	Halmstad Gävle Helsingborg